

ECOLOGISCHE QUICKSCAN

Maatregelen natte Natuurparel

Waterbloem

Colofon

Titel: Ecologische quickscan Maatregelen Natte Natuurparel Waterbloem

Status: Concept

In opdracht van:
Waterschap Limburg

Contactpersoon:

Opgesteld door:
OmniVerde BV.
Kortestraat 20
6101 HC Echt
info@omniverde.nl

Samenstelling:

Gecontroleerd door:

Datum:
V1. 21-03-2022

Kenmerk:
2021-WL22

Plaats:
Echt

Afbeelding omslag:
Waterloop bij de Heldenseweg waar maatregelen gepland zijn

Ecologische quickscan maatregelen natte Natuurparel Waterbloem

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	5
2	NATUURBESCHERMING	6
3	WERKWIJZE BEOORDELING EFFECTEN OP (WET) NATUURBESCHERMING	7
3.1	SOORTENBESCHERMING	7
3.2	GEBIEDSBESCHERMING	7
4	PLANGEBIED	9
5	UIT TE VOEREN WERKZAAMHEDEN	10
6	BESCHERMDE SOORTEN IN EN IN DE DIRECTE OMGEVING VAN HET PLANGEBIED	12
6.1	BUREAU-ONDERZOEK	12
6.1.1	<i>Aanwezige beschermde soorten</i>	12
6.1.1.1	Zoogdieren (exclusief vleermuizen)	13
6.1.1.2	Vleermuizen	16
6.1.1.3	Vogels	16
6.1.1.4	Reptielen	21
6.1.1.5	Amfibieën	21
6.1.1.6	Vaatplanten	23
6.1.1.7	Dagvlinders	23
6.1.1.8	Libellen	26
6.2	TERREINBEZOEK	27
6.2.1	<i>Waargenomen beschermde soorten</i>	27
6.2.2	<i>Waargenomen nesten</i>	27
6.2.3	<i>Waargenomen holten en spleten in bomen</i>	27
6.2.4	<i>Aanwezige habitats</i>	27
6.2.5	<i>Potentieel aanwezige beschermde soorten flora en fauna</i>	27
6.2.5.1	Vleermuizen	28
6.2.5.2	Grondgebonden zoogdieren	28
6.2.5.3	Vogels	28
6.2.5.4	Amfibieën, reptielen en vissen	28
6.2.5.5	Insecten en andere ongewervelden	28
6.3	BESCHERMINGSREGIME VAN DE ACTUEEL EN POTENTIEEL AANWEZIGE BESCHERMDE SOORTEN	29
7	OVERTREDING VERBODSBEPALINGEN WET NATUURBESCHERMING: SOORTEN	32
7.1	EFFECTEN VAN DE VOORGENOMEN MAATREGELLEN OP DE (POTENTIEEL) AANWEZIGE BESCHERMDE SOORTEN	32
7.1.1	<i>Zoogdieren (exclusief vleermuizen)</i>	32
7.1.1.1	Bever	32
7.1.1.2	Boommarter	32
7.1.1.3	Bunzing, wezel en hermelijn	33
7.1.1.4	Diverse muizensoorten (inclusief spitsmuizen)	33
7.1.1.5	Das	33
7.1.1.6	Eekhoorn	34
7.1.1.7	Egel	34
7.1.1.8	Haas	35

7.1.1.9	Konijn.....	35
7.1.1.10	Ree.....	35
7.1.1.11	Steenmarter.....	35
7.1.1.12	Vos.....	35
7.1.1.13	Wolf.....	35
7.1.1.14	Wild zwijn.....	35
7.1.2	Vleermuizen.....	36
7.1.3	Vogels.....	36
7.1.3.1	Bosuil (categorie 2).....	36
7.1.3.2	Steenuil (categorie 1).....	37
7.1.4	Amfibieën.....	38
7.1.5	Reptielen.....	39
7.1.6	Dagvlinders.....	40
7.1.7	Libellen.....	40
7.2	SAMENVATTING AANVULLEND ONDERZOEK EN EVENTUELE ONTHEFFINGEN.....	42
8	OVERTREDING VERBODSBEPALINGEN WET NATUURBESCHERMING: BESCHERMD GEBIED.....	44
9	OVERTREDING VERBODSBEPALINGEN WET NATUURBESCHERMING: HOUTOPSTANDEN.....	45
10	NATUURNETWERK NEDERLAND.....	45
11	ALGEMENE ZORGPLICHT.....	46
12	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN.....	46
13	GEbruikte BRONNEN.....	47

1 Inleiding

Waterschap Limburg is voornemens om in de omgeving van Natte Natuurparel Waterbloem te Heibloem maatregelen uit te voeren aan het watersysteem. Het doel van de maatregelen is zowel het verbeteren van de waterkwantiteit voor de landbouw, als het verbeteren van waterkwantiteit en -kwaliteit voor de Natte Natuurparel. Hiervoor worden stuwen geplaatst, verplaatst en/ of verwijderd, en beek- en slootprofielen aangepast. Ook de aanliggende werkpaden worden aangepast.

Om te bepalen of de maatregelen negatieve effecten hebben op actueel dan wel potentieel aanwezige beschermde soorten planten en dieren dient een ecologische quickscan uit te worden gevoerd. OmniVerde is door Waterschap Limburg gevraagd om deze quickscan uit te voeren en een rapportage op te stellen van de bevindingen. De scope van de werkzaamheden zijn op het moment van de quickscan nog niet exact duidelijk, waardoor een groter gebied is onderzocht.

2 Natuurbescherming

Sinds 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming van kracht. Deze wet vervangt drie wetten, namelijk de Flora- en Faunawet, de Boswet en de Natuurbeschermingswet 1998.

De Wet natuurbescherming kent drie aparte beschermingsregimes:

- Voor Europees beschermde soorten van de Habitatrichtlijn, het verdrag van Bern en het verdrag van Bonn;
- voor soorten van de Vogelrichtlijn;
- voor nationaal beschermde soorten.

Dit betekent dat alle vogels beschermd zijn en een groot aantal overige Europese en Nederlandse plant- en diersoorten. Elk van de drie beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen. De Wet natuurbescherming beschermt naast soorten ook gebieden, behorend tot het Europese Natura 2000 netwerk. Voor deze gebieden en de daarbij aangewezen soorten en habitattypen zijn instandhoudingsdoelstellingen opgesteld. Een activiteit mag niet leiden tot significant negatieve effecten op deze doelen of tot een aantasting van de natuurlijke kenmerken.

Naast bescherming vanuit de Wet natuurbescherming zijn er ook gebieden die planologisch beschermd zijn. Het betreft het Natuur Netwerk Nederland (NNN). De bescherming van het NNN verloopt via het ruimtelijke ordeningsrecht (Barro, bestemmingsplannen) en niet via de natuurwetgeving. Het Limburgse deel van het NNN wordt gevormd door de goudgroene natuurzones. Binnen de goudgroene zone streeft de provincie naar behoud en beheer van de reeds aanwezige natuur en de ontwikkeling van nieuwe natuur. Er worden geen bestemmingen toegestaan die per saldo leiden tot een significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden, oppervlakte, de kwaliteit en de samenhang van het NNN.

3 Werkwijze beoordeling effecten op (Wet) natuurbescherming

3.1 Soortenbescherming

Om te bepalen of de voorgenomen ingrepen nadelige effecten hebben op de actueel aanwezige beschermde planten- en diersoorten wordt volgens een stappenplan gewerkt:

- Stap 1: komen er beschermde soorten voor in het plangebied?
- Stap 2: worden er verbodsbepalingen overtreden?
- Stap 3: vallen de handelingen onder een vrijstelling?
- Stap 4: dient een ontheffing te worden aangevraagd?

Afhankelijk van het antwoord per stap dienen meer of minder stappen doorlopen te worden. Uit de stappen blijkt of de ingreep probleemloos, al dan niet met mitigerende maatregelen, uitgevoerd kan worden, een vrijstelling geldt of dat een ontheffing aangevraagd dient te worden. In het slechtste geval is geen ontheffing mogelijk en kan de herinrichting geen doorgang vinden.

Voor het antwoord op stap 1 zijn de volgende bronnen geraadpleegd:

- Nationale databank Flora en Fauna
- Waarneming.nl).

Tevens is een terreinverkenning uitgevoerd waarbij een goede indruk is verkregen van het aanwezige habitat en de potentiële/actuele aanwezigheid van beschermde soorten. Uitgebreide soortinventarisaties volgens bijvoorbeeld de inventarisatieprotocollen van het Netwerk Groene Bureaus, bedoeld om met zekerheid de aan- of afwezigheid van bepaalde soorten vast te stellen, hoeven in het kader van een verkennend flora- en faunaonderzoek niet te worden uitgevoerd.

3.2 Gebiedsbescherming

Er wordt bepaald of het gebied waar de maatregelen plaats vinden gelegen is in of nabij (externe werking) een Natura 2000-gebied. Als dit het geval is, wordt bepaald of de uitvoeringsmaatregelen leiden tot negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen. Als blijkt dat er significant negatieve effecten kunnen zijn op de instandhoudingsdoelen, dient een passende beoordeling opgesteld te worden. Mogelijk dient bij het bevoegd gezag (Provincie Limburg) een vergunning te worden aangevraagd.

3.3 Houtopstanden

De Wet natuurbescherming vervangt naast de Flora- en Faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 ook de Boswet. De regelgeving van de Boswet is door de Wet natuurbescherming grotendeels overgenomen.

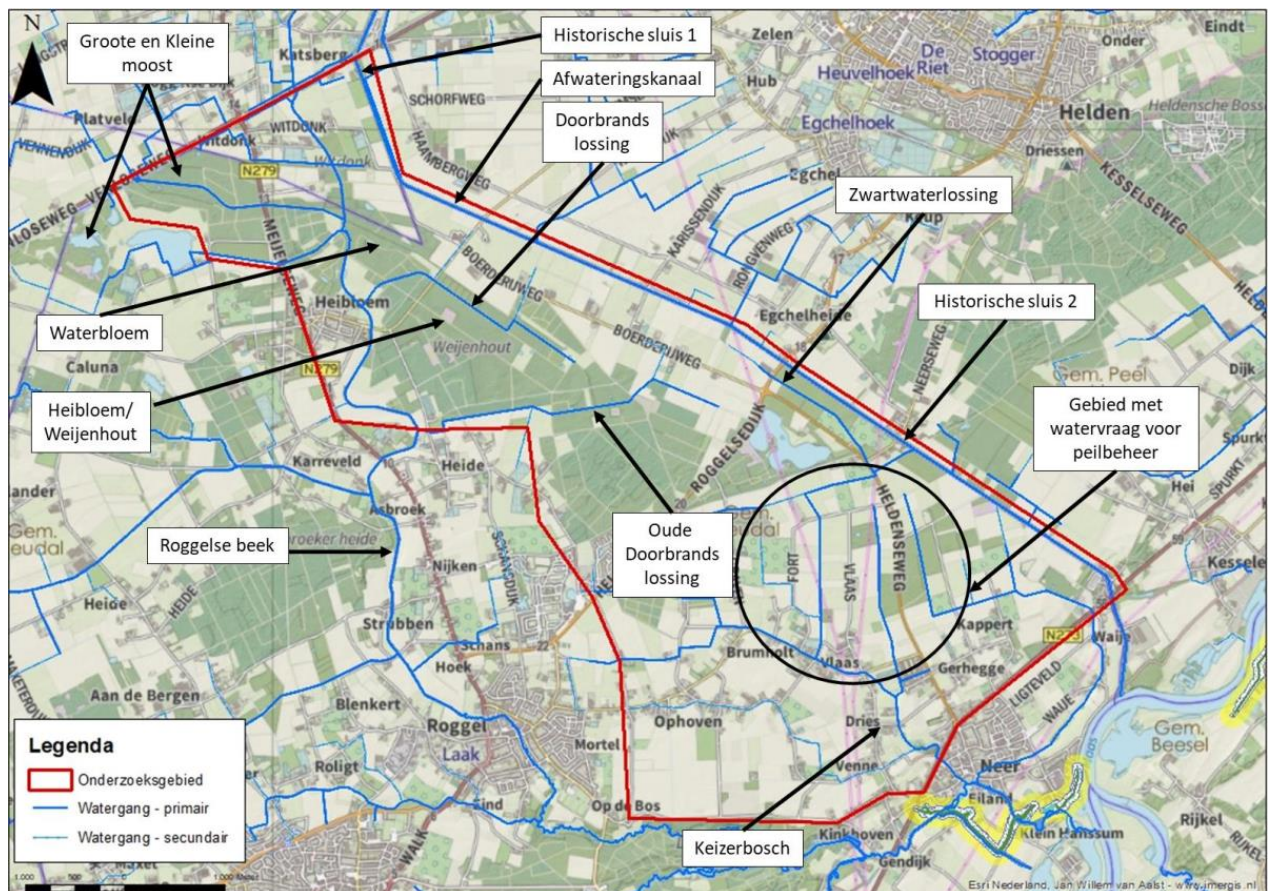
Het doel van de regels met betrekking tot houtopstanden is de instandhouding van het areaal bos. De regels zijn van toepassing op houtopstanden groter dan 10 are of 20 rijbomen en gelegen buiten de bebouwde kom. Voorafgaand aan de kap van de houtopstand dient de eigenaar van de grond waarop een dergelijke houtopstand zich bevindt melding te doen bij het bevoegd gezag en moet de eigenaar daarnaast binnen drie jaren na het vellen of het tenietgaan van de houtopstand zorgdragen voor het op bosbouwkundig verantwoorde wijze herbeplanten.

3.4 Natuurnetwerk Nederland

Er wordt gecheckt of het gebied waarin de maatregelen plaatsvinden gelegen is binnen de begrenzing van het Natuurnetwerk Nederland en of de uitvoeringsmaatregelen leiden tot een significante aantasting van de wezenlijke waarden en kenmerken. Centrale vraag is of het NNN aangetast wordt in oppervlakte, ecologische kwaliteit en samenhang? Wanneer hier aanwijzingen voor zijn dan wordt een nee, tenzij toets uitgevoerd.

4 Plangebied

Het plangebied (rood omljnd, afbeelding 1) ligt tussen de kernen Roggel, Neer, Heibloem, Helden en Panningen. Aan de noordzijde wordt het begrensd door het Afwateringskanaal. Het is een typisch ontginningsgebied dat bestaat uit bebouwd gebied, agrarisch gebied en natuur.

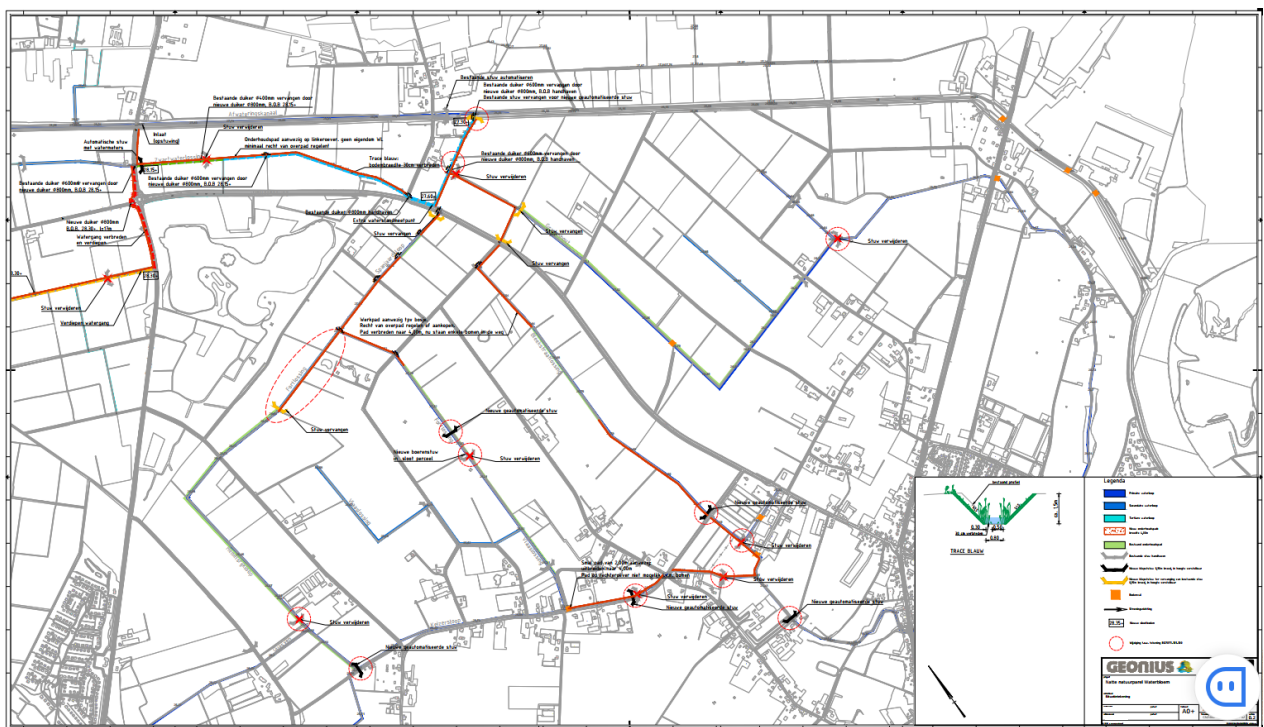

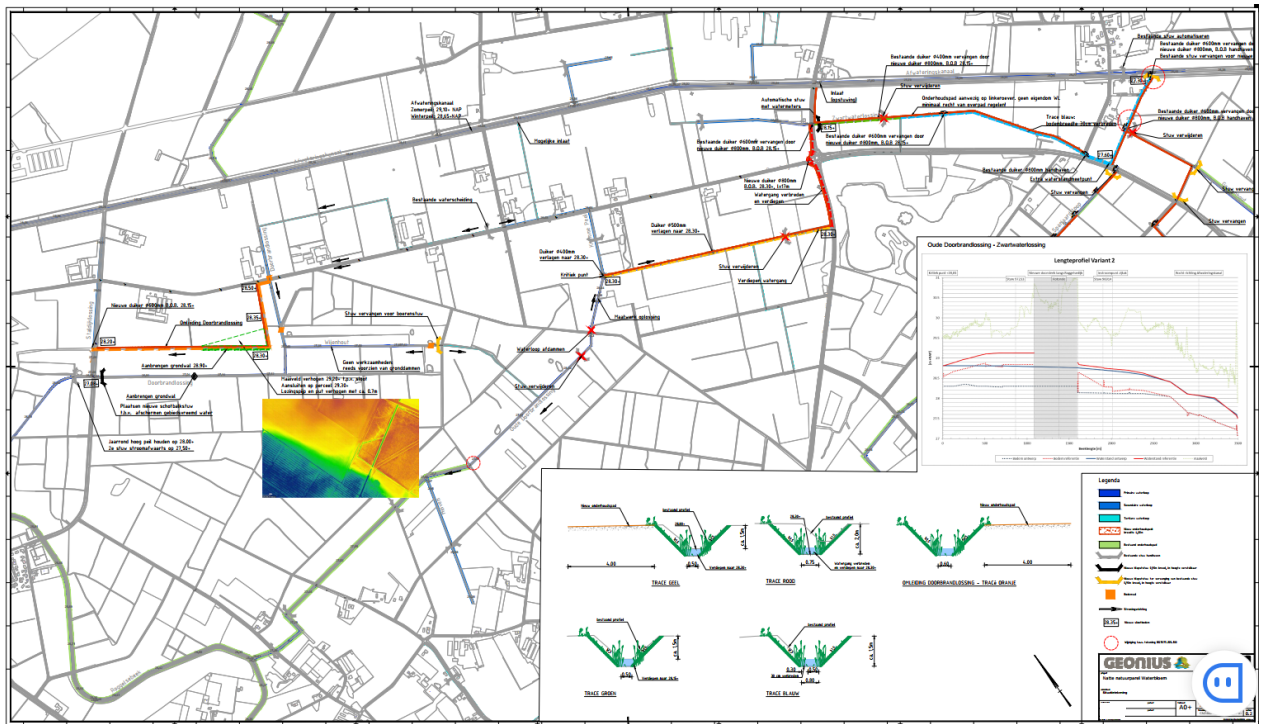
Afbeelding 1; plangebied (rood omljnd) (Bron; Watervisie Waterbloem – Weijenhout en Keijzersbos, Royal Haskoning 2020).

5 Uit te voeren werkzaamheden

In onderstaande situatietekeningen (afbeelding 1) zijn de maatregelen weergegeven. De scope van de quickscan betreft de gestippelde tracés op de tekening, de te verwijderen én nieuw aan te brengen stuw(-locaties) en de nieuw aan te brengen onderhoudspaden, met de volgende begrenzings:

- Ter plaatse van tracé rood, geel: 25m breed t.o.v. hart watergang;
- Ter plaatse van tracé groen en blauw: 20 meter breed t.o.v. hart watergang;
- Ter plaatse van tracé oranje: 30m breed t.o.v. hart watergang + perceel terreinophoging
- Ter plaatse van nieuw te plaatsen stuwen: watergang + 5m aan weerszijden over een lengte van 20m;
- Ter plaatse van te vervangen stuwen: watergang + 5m aan weerszijden over een lengte van 20m;
- Ter plaatse van te verwijderen stuwen: 10m rondom stuw;
- Ter plaatse van nieuw aan te leggen onderhoudspaden: watergang + 10m aan weerszijden;
- Werkdiepte voor aanleg van de onderhoudspaden betreft gemiddeld 0,5m t.b.v. het uitvlakken van het bestaand terrein, plaatselijk vinden er diepere werkzaamheden plaats door bijvoorbeeld rooien van boomstronken, maken van aansluitingen op wegen e.d. De maximale werkdiepte bedraagt 2,0m.

Afbeelding 1; uit te voeren maatregelen

6 Beschermde soorten in en in de directe omgeving van het plangebied

6.1 Bureau-onderzoek

6.1.1 Aanwezige beschermde soorten

Voor het bepalen van de aanwezige beschermde soorten planten en dieren in en nabij het plangebied is gebruik gemaakt van verschillende bronnen, namelijk de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) en waarneming.nl. De waarnemingen van Europees beschermde soorten zijn maximaal drie jaar oud en die van nationaal beschermde soorten maximaal vijf jaar. Beide databanken zijn geraadpleegd op 10 februari 2022.

Er wordt een onderscheid gemaakt in soorten die geheel beschermd zijn ingevolge de Wet natuurbescherming en soorten die een gehele of gedeeltelijke vrijstelling genieten. Deze vrijstelling is verleend door de Provincie Limburg en vastgelegd in de Omgevingsverordening Limburg (2014, geconsolideerde versie). Met name bij zoogdieren, reptielen en amfibieën zijn vrijgestelde soorten aangewezen. De soorten die een vrijstelling genieten worden verder buiten beschouwing gelaten. Met betrekking tot vogels worden in voorliggende rapportage niet alle soorten vermeld. Alleen de soorten met een jaarrond beschermd nest worden specifiek genoemd. In de beleidsregels passieve soortenbescherming worden door de Provincie Limburg vier categorieën jaarrond beschermde nesten onderscheiden, namelijk:

categorie 1: Jaarrond gebruikte nesten

categorie 2: Zeer plaatstrouwe broedvogel of afhankelijk van bebouwing

categorie 3: Zeer plaatstrouwe broedvogel die ieder jaar terugkeert naar specifiek nest

categorie 4: Vogel die jaarlijks terugkeert naar specifiek nest, maar voldoende flexibel om elders nieuw nest te bouwen. Echter, dusdanig kwetsbaar dat functionaliteit van leefgebied niet in het geding mag komen.

6.1.1.1 Zoogdieren (exclusief vleermuizen)

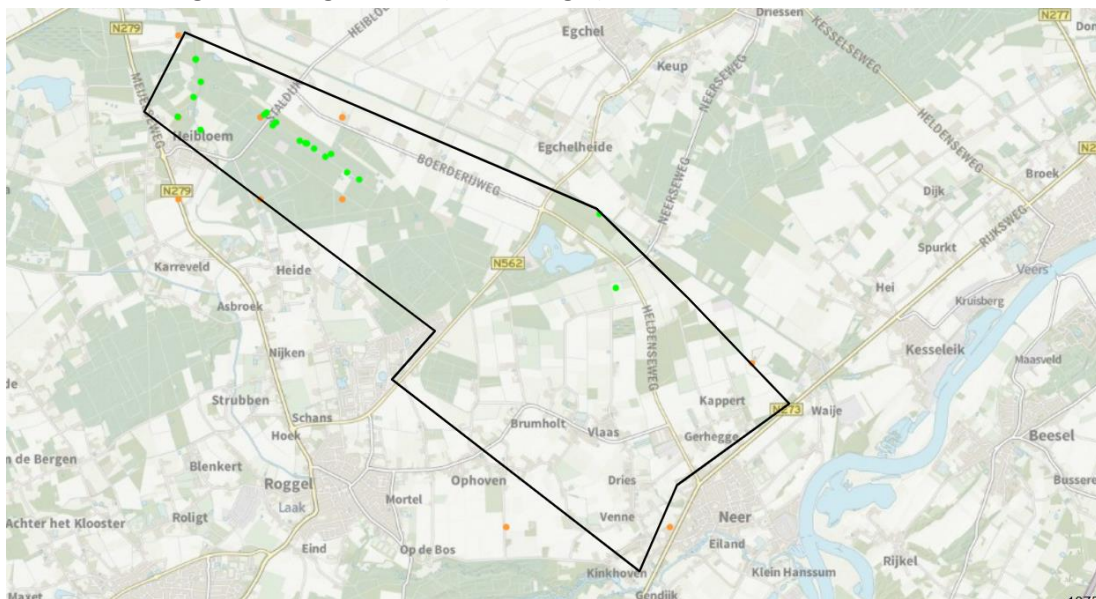
In de geraadpleegde databanken worden de volgende beschermde soorten zoogdieren vermeld (tabel 1). De verspreiding binnen en vlakbij het plangebied van bever, das, eekhoorn, wolf en wild zwijn is weergegeven in de afbeeldingen 2 t/m 6.

Tabel 1; De in de geraadpleegde databanken vermelde beschermde soorten zoogdieren (exclusief vleermuizen) die waargenomen zijn binnen of in de directe nabijheid van het plangebied. (Bron: NDFD en waarneming.nl)

Zoogdieren	beschermd	beschermd maar deels vrijgesteld	beschermd maar geheel vrijgesteld
bever	X		
bosmuis			X
das	X		
eekhoorn		X	
egel			X
haas			X
hermelijn			X
konijn			X
ree			X
wolf	X		
vos			X
wild zwijn	X		

Bever

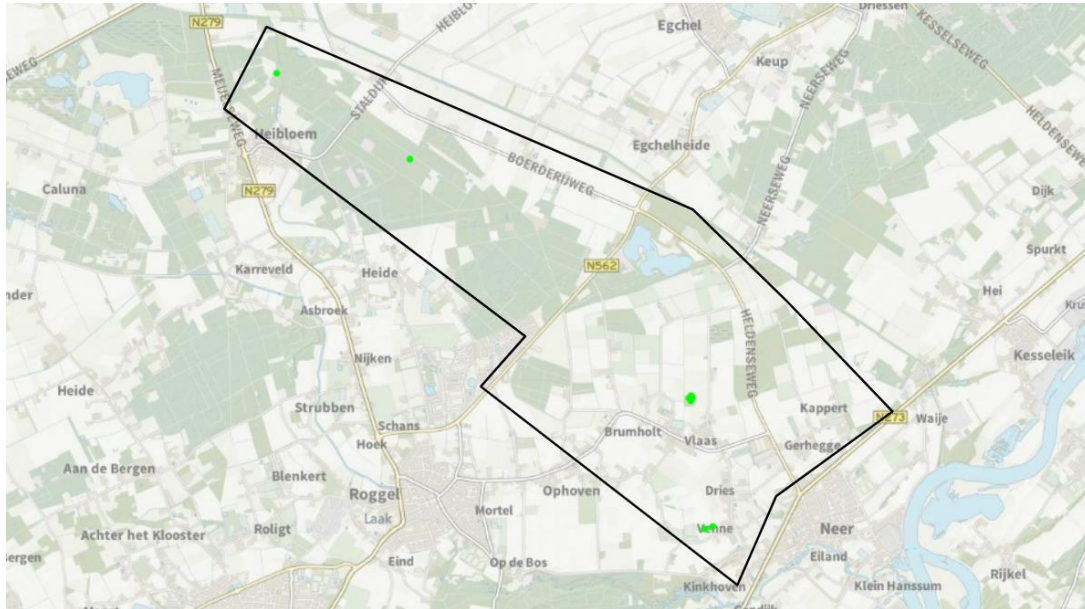
Bever of sporen van bevers zijn voornamelijk in en langs de watergangen in het westelijk deel van het onderzoeksgebied aangetroffen (afbeelding 2).

Afbeelding 2 Bever.

Das

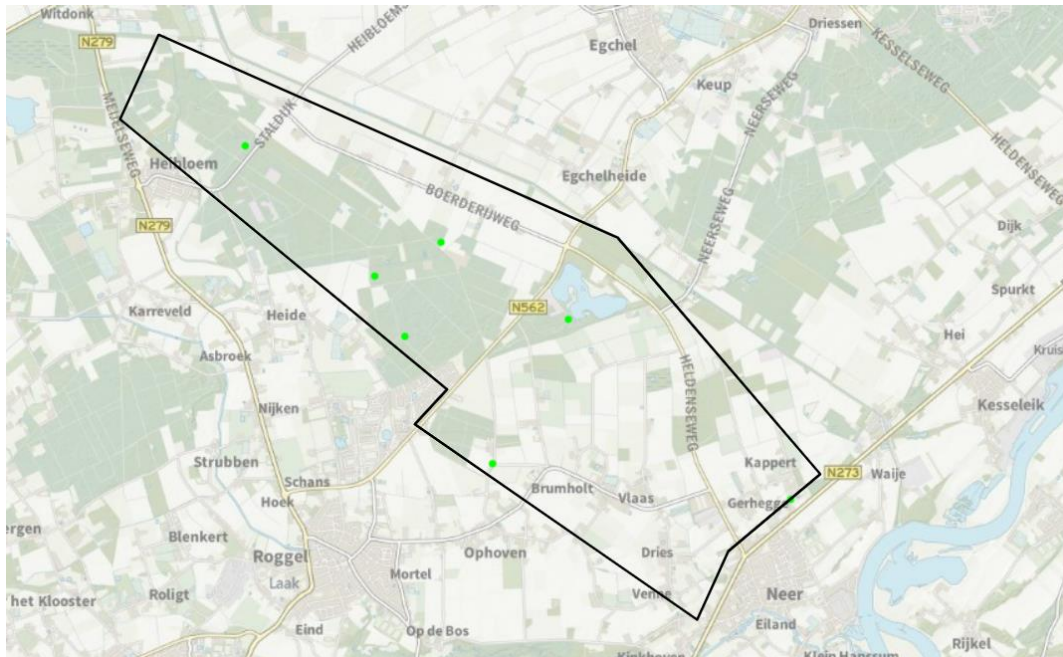
Waarnemingen van dassen betreffen vooral individuen en sporen, er zijn geen waarnemingen bekend die met zekerheid burchten betreffen (afbeelding 3).

Afbeelding 3 Das.

Eekhoorn

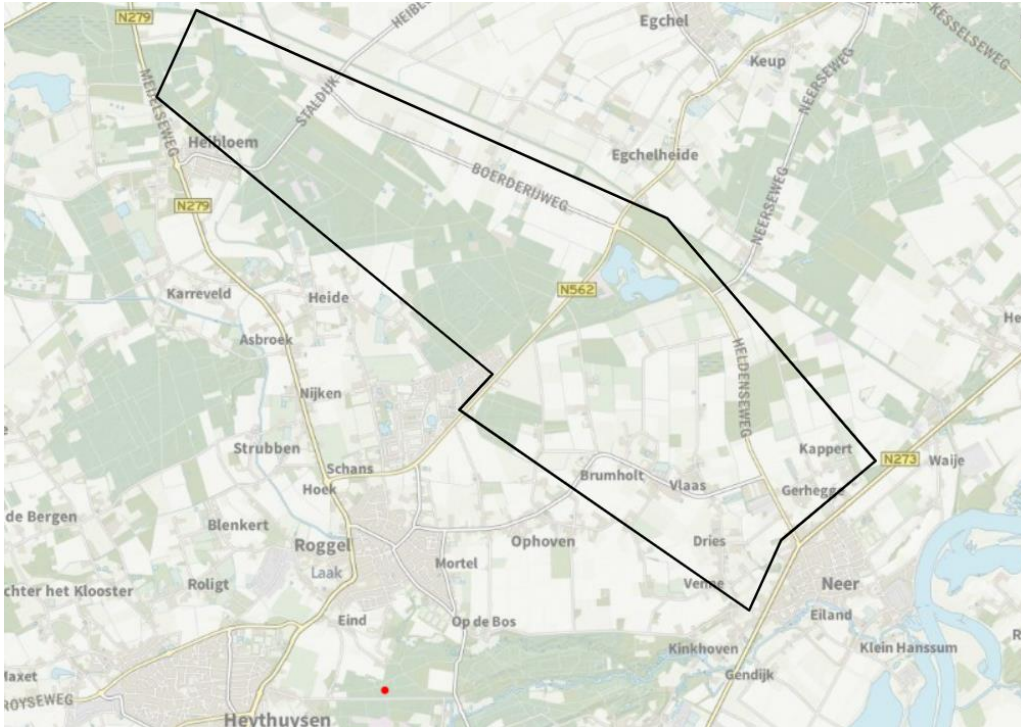
De waarnemingen van eekhoorn betreffen individuen en vraatsporen, van nesten zijn geen waarnemingen gevonden in de databanken (afbeelding 4).

Afbeelding 4 Eekhoorn.

Wolf

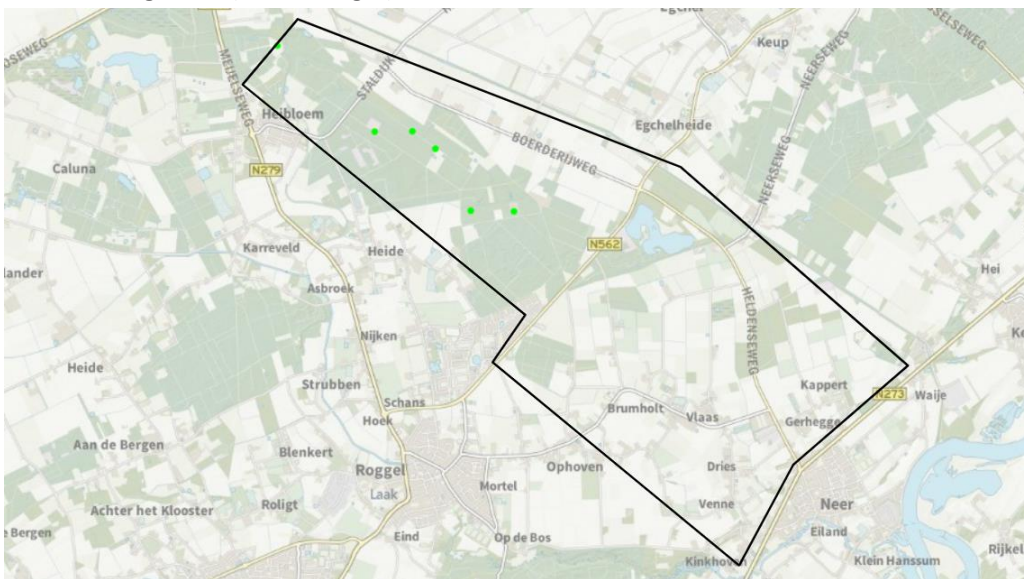
In 2018 zijn eenmaal in de omgeving van het onderzoeksgebied sporen van wolf waargenomen (afbeelding 5).

Afbeelding 5 Wolf.

Wild zwijn

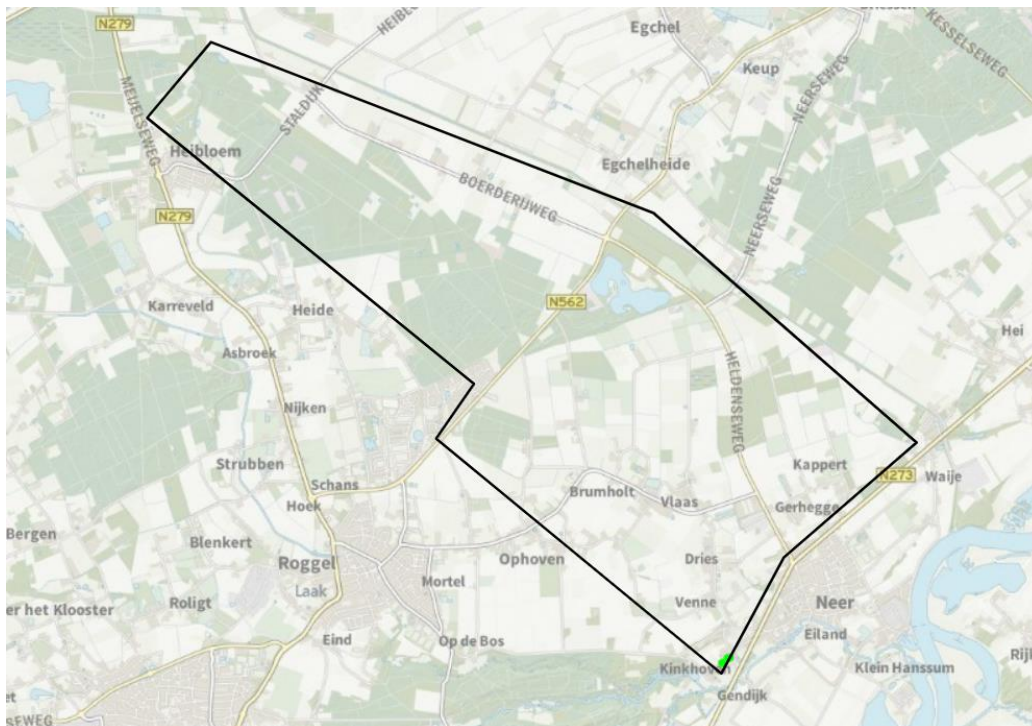
Sporen van wild zwijn zijn waargenomen in het bosrijke gebied in het westelijk deel van het onderzoeksgebied (afbeelding 6)

Afbeelding 6: waarnemingen van wild zwijn.

6.1.1.2 Vleermuizen

Waarnemingen van vleermuizen zijn beperkt tot de uiterste zuidoosthoek van het onderzoeksgebied. Het betreft hier gewone dwergvleermuis (afbeelding 7). Vleermuizen zijn echter zeer mBaardvleermuis, Bosvleermuis, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, kleine dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, franjestaart, watervleermuis, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, ingekorven vleermuis, meervleermuis, tweekleurige vleermuis, vale vleermuis

Afbeelding 7: Gewone dwergvleermuis.

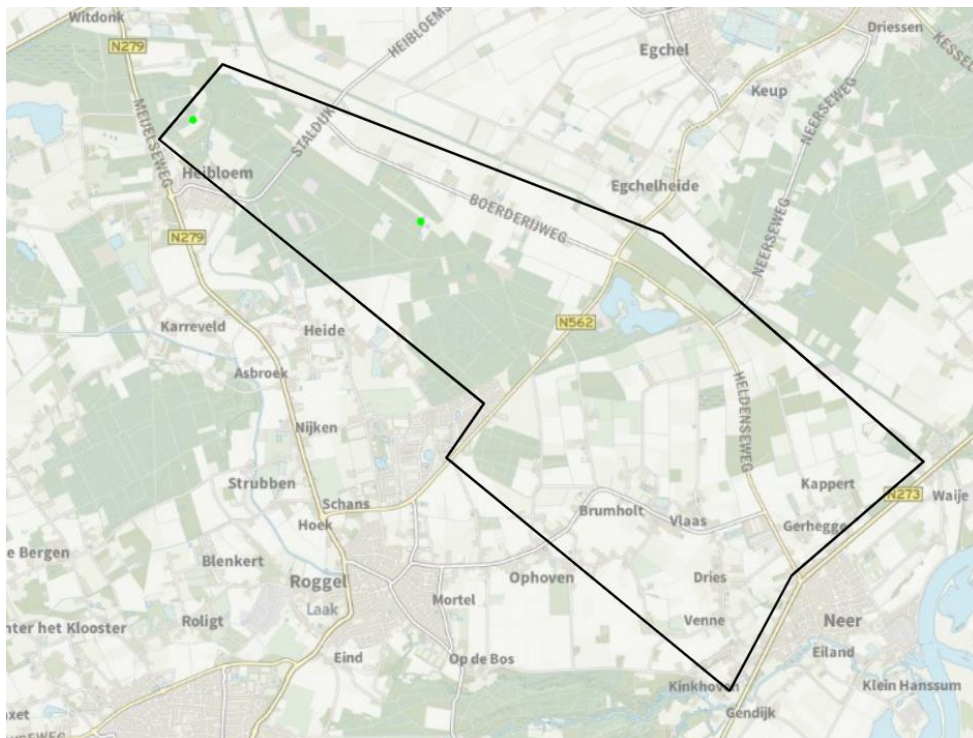
6.1.1.3 Vogels

Binnen het plangebied zijn veel soorten vogels waargenomen. Al deze soorten zijn beschermd, maar ze worden in deze rapportage niet allemaal vermeld. De soorten die niet in een van de categorieën van vogels met een jaarrond beschermd nest vallen worden in deze rapportage niet genoemd. Hun nesten zijn alleen beschermd in het broedseizoen. Binnen het plangebied voorkomende soorten met een jaarrond beschermd nest worden specifiek benoemd, waarbij vier categorieën onderscheiden worden (tabel 2). Voor een nadere beschrijving van deze categorieën wordt verwezen naar paragraaf 6.1.1. Het betreft de volgende soorten; bosuil, kerkuil, steenuil, boomvalk, torenvalk, havik, buizerd, wespendif, grote gele kwikstaart, huismus, boerenzwaluw, gierzwaluw, zomertortel. Er worden geen gebouwen gesloopt die geschikte nestplaatsen kunnen bieden voor kerkuil, huismus, boerenzwaluw of gierzwaluw. Daarnaast komen er nog enkele soorten voor waarvoor er voldoende functioneel leefgebied moet overblijven (categorie 4). Dat zijn buizerd, ijsvogel, kramsvogel. Deze

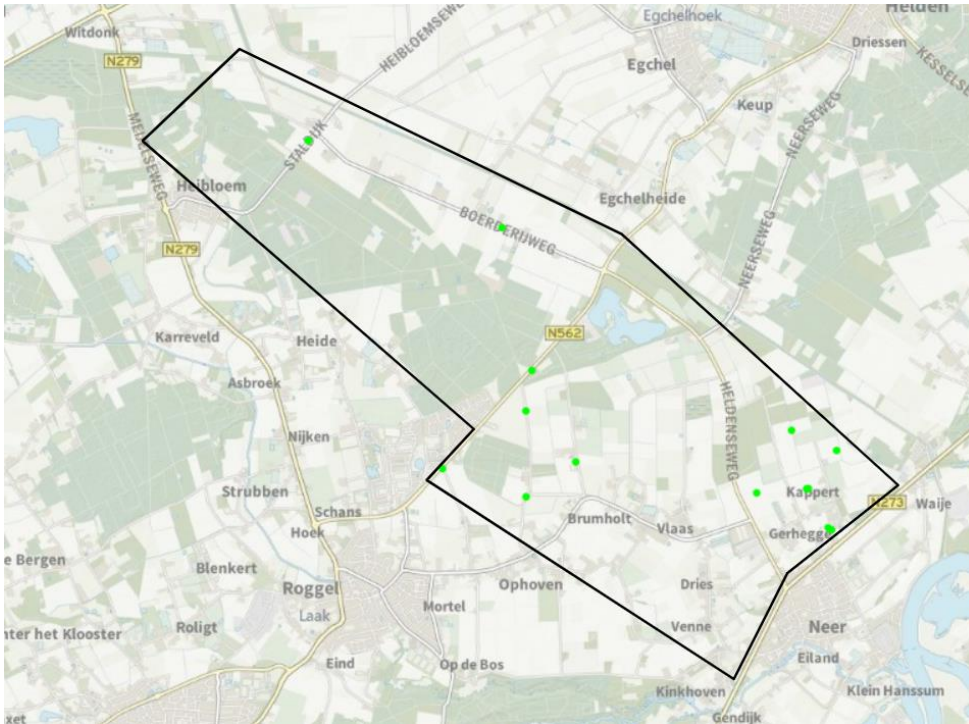
soorten worden verder niet behandeld omdat de werkzaamheden niet een dusdanige impact hebben dat er een substantiële oppervlakte of kwaliteit aan functioneel leefgebied verloren gaat.

Waarnemingen van kramsvogel in het onderzoekgebied betreffen met zekerheid wintergasten, geen broedvogels. Deze soorten zijn dan ook verder buiten beschouwing gelaten.

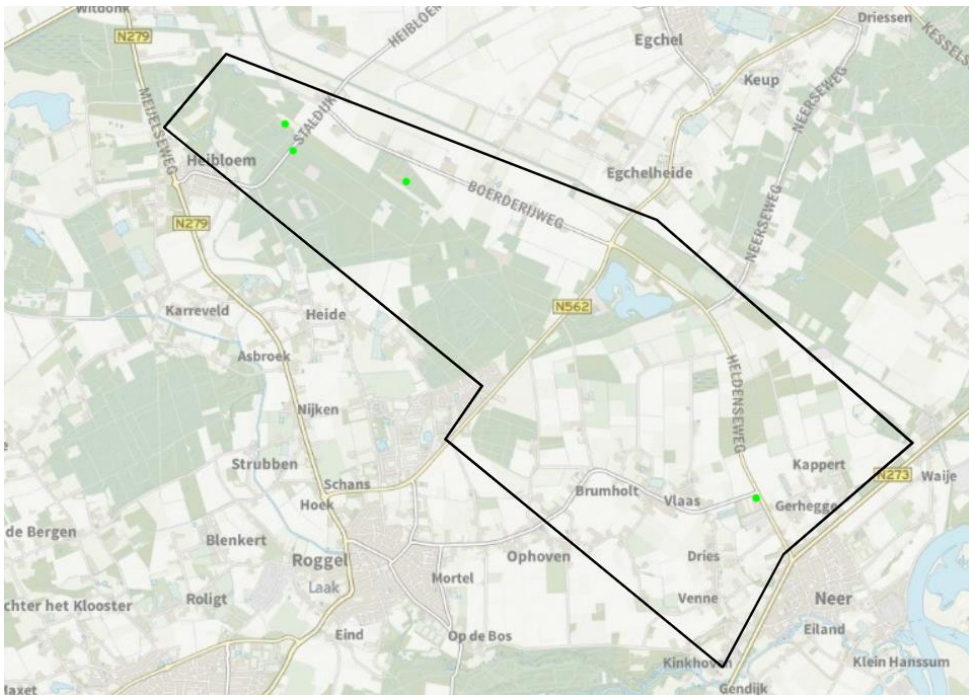
Uit de gegevens van de NDFF en waarneming.nl is niet altijd duidelijk of de waarnemingen nest(plaats)en, sporen of individuen van de soort betreffen. De waarnemingen zijn op onderstaande kaartjes opgenomen (afbeelding 8 t/m 14).

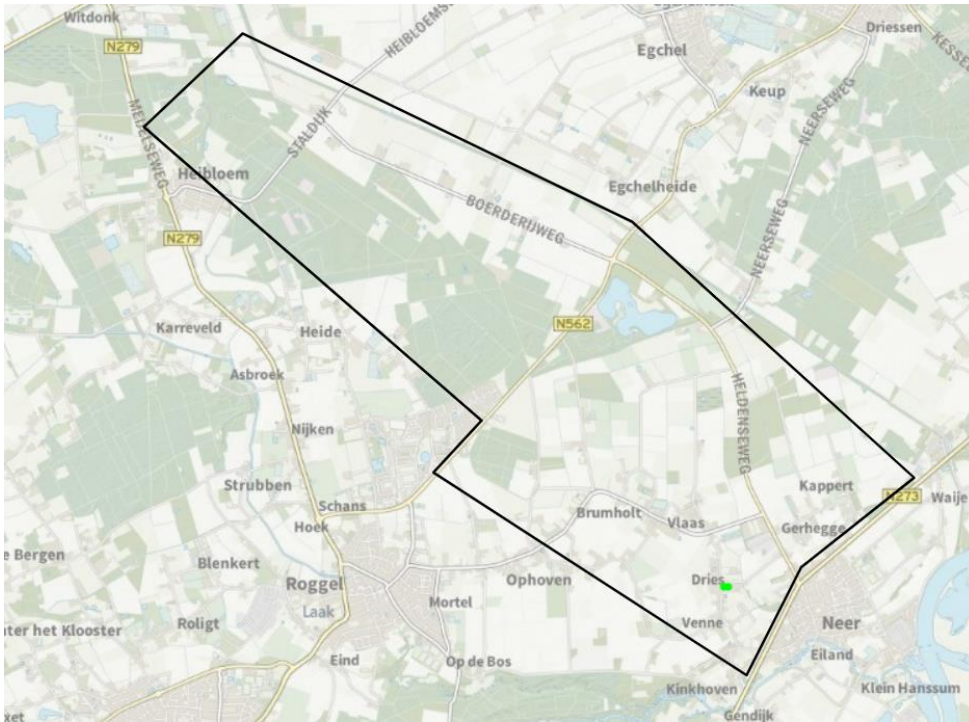
Afbeelding 8 Boomvalk

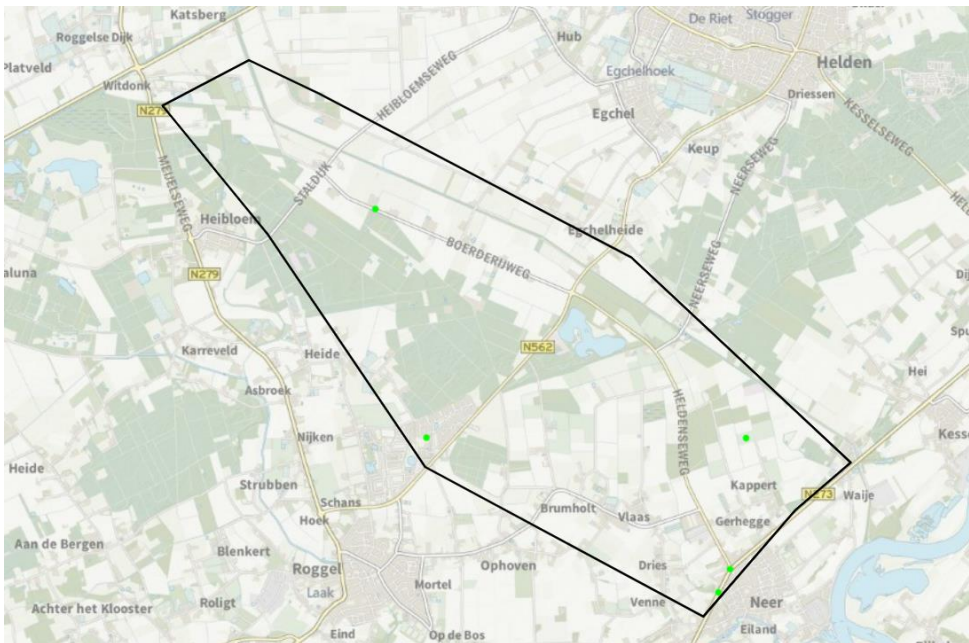
Afbeelding 9 Torenvalk

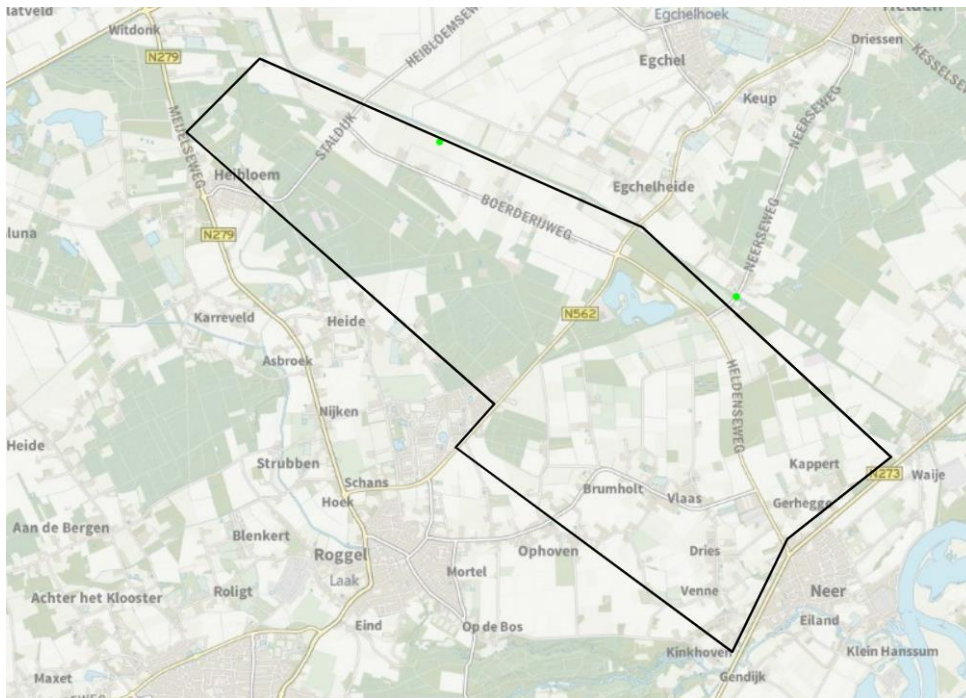
Afbeelding 10 Bosuil

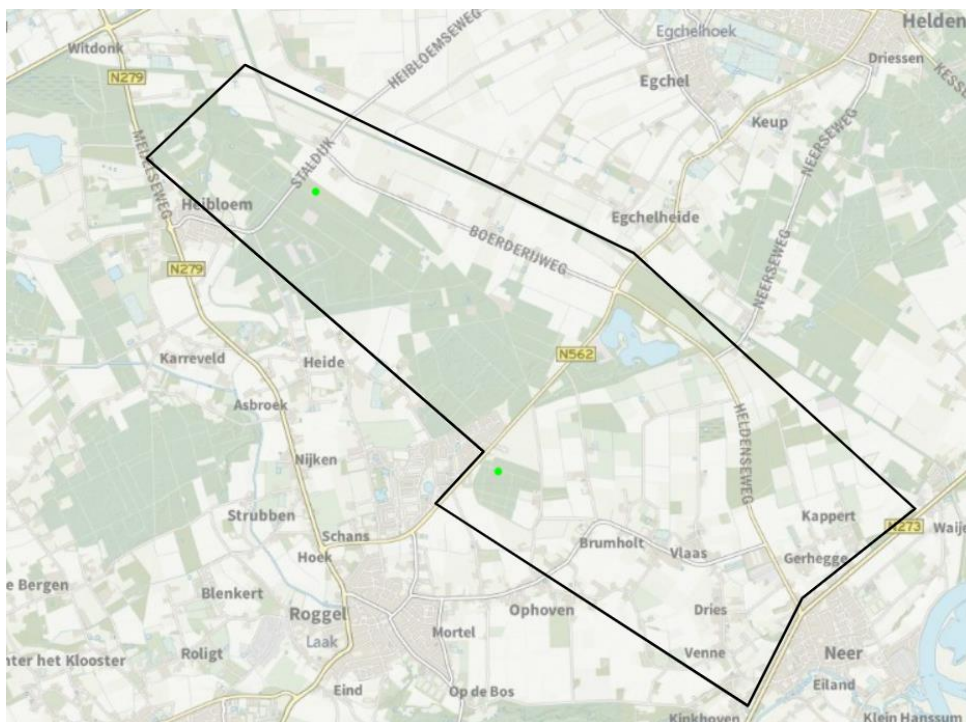
Afbeelding 11 Steenuil

Afbeelding 12 Sperwer

Afbeelding 13 Grote gele kwikstaart

Afbeelding 14 Zomertortel

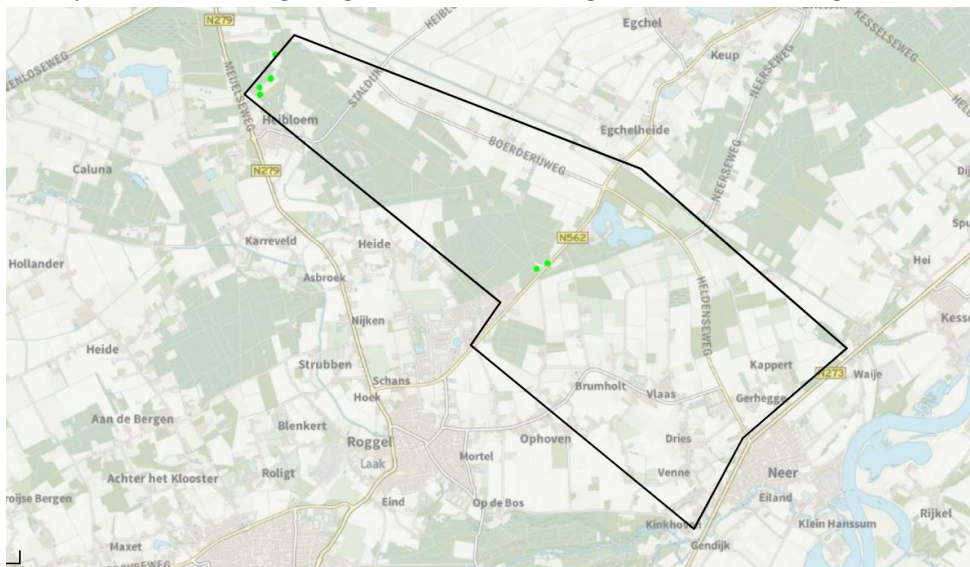
Tabel 2. De in de geraadpleegde databanken vermelde beschermde soorten vogels met een jaarrond beschermd nest dat aangetast zou kunnen worden door de maatregelen.

Vogels	Categorie 1	Categorie 2	Categorie 3	Categorie 4
bosuil		X		
boomvalk			X	
grote gele kwikstaart		X		
havik			X	
sperwer				X
steenuil	X			
torenvalk	X			
wespendief			X	
zomertortel				X

6.1.1.4 Reptielen

Levendbarende hagedis

Binnen het plangebied komt de levendbarende hagedis voor. De NDFF laat waarnemingen zien op twee plekken in de omgeving van het onderzoeksgebied, zie afbeelding 15.

Afbeelding 15: Levendbarende hagedis.

6.1.1.5 Amfibieën

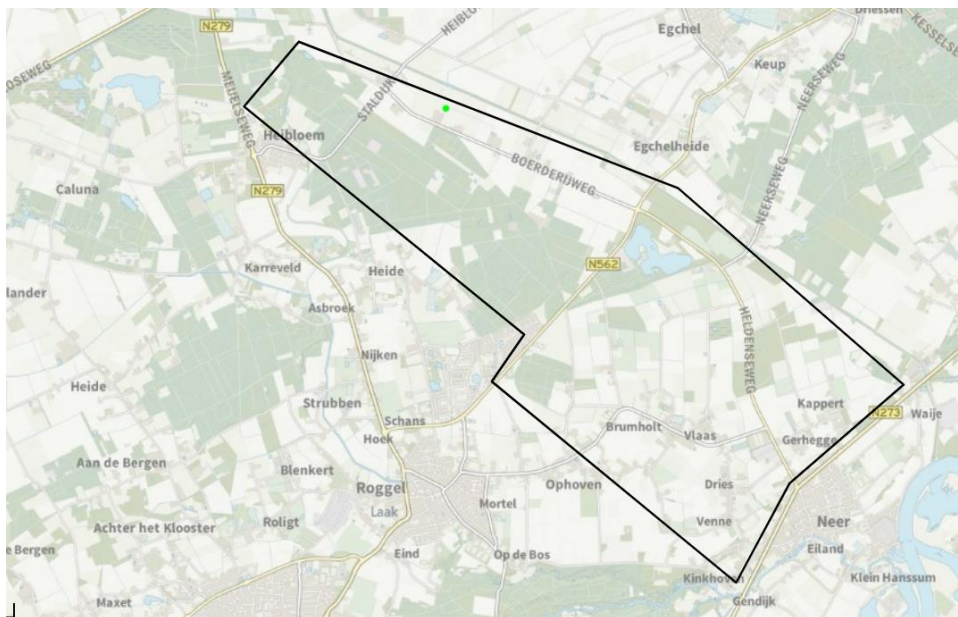
In de geraadpleegde databanken worden de volgende beschermde soorten amfibieën vermeld (tabel 3).

Tabel 3. Beschermde soorten amfibieën die waargenomen zijn binnen of in de directe nabijheid van het plangebied. (Bron: NDFP en waarneming.nl).

Zoogdieren	beschermd	beschermd maar geheel vrijgesteld
alpenwatersalamander	X	
bruine kikker		X
groene kikker onbepaald		X
gewone pad		X
kleine watersalamander		X
poelkikker	X	

Alpenwatersalamander

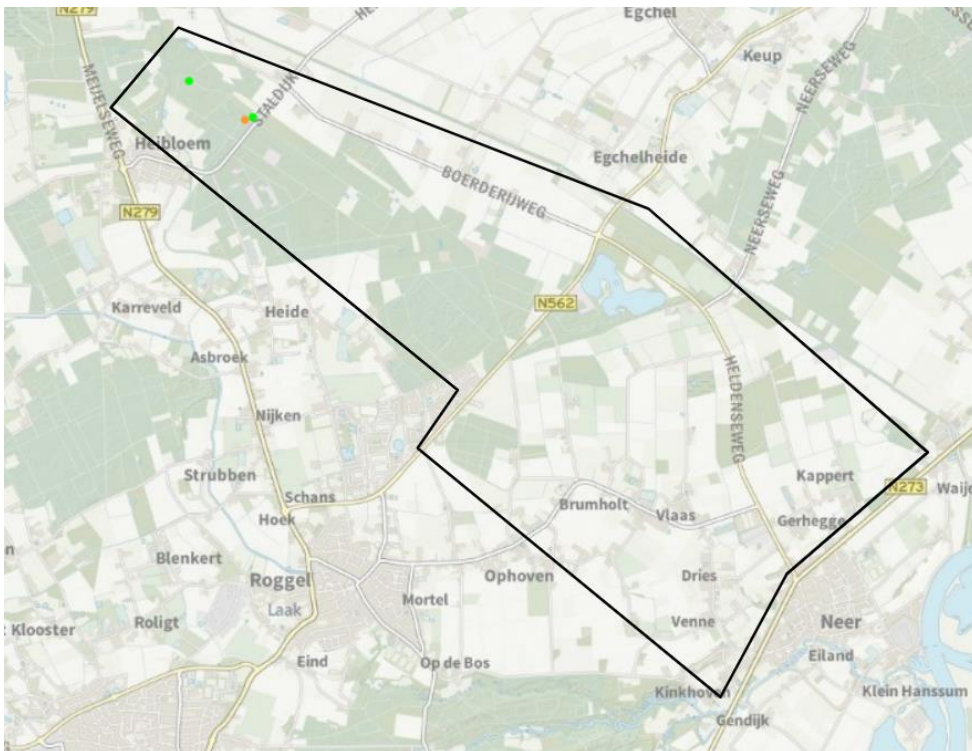
Alpenwatersalamander is eenmaal in de omgeving aangetroffen. Dit was niet op een locatie waar maatregelen voorzien zijn. Deze waarneming betekent wel dat alpenwatersalamander ook op andere plekken in het onderzoeksgebied kan voorkomen, waar wel maatregelen voorzien zijn. De verspreiding binnen het plangebied van alpenwatersalamander is aangeduid in afbeelding 16.

Afbeelding 16: Alpenwatersalamander.

Poelkikker

Poelkikker komt in het westelijk deel van het plangebied en de directe omgeving voor (afbeelding 17).

Afbeelding 17 Poelkikker

6.1.1.6 Vaatplanten

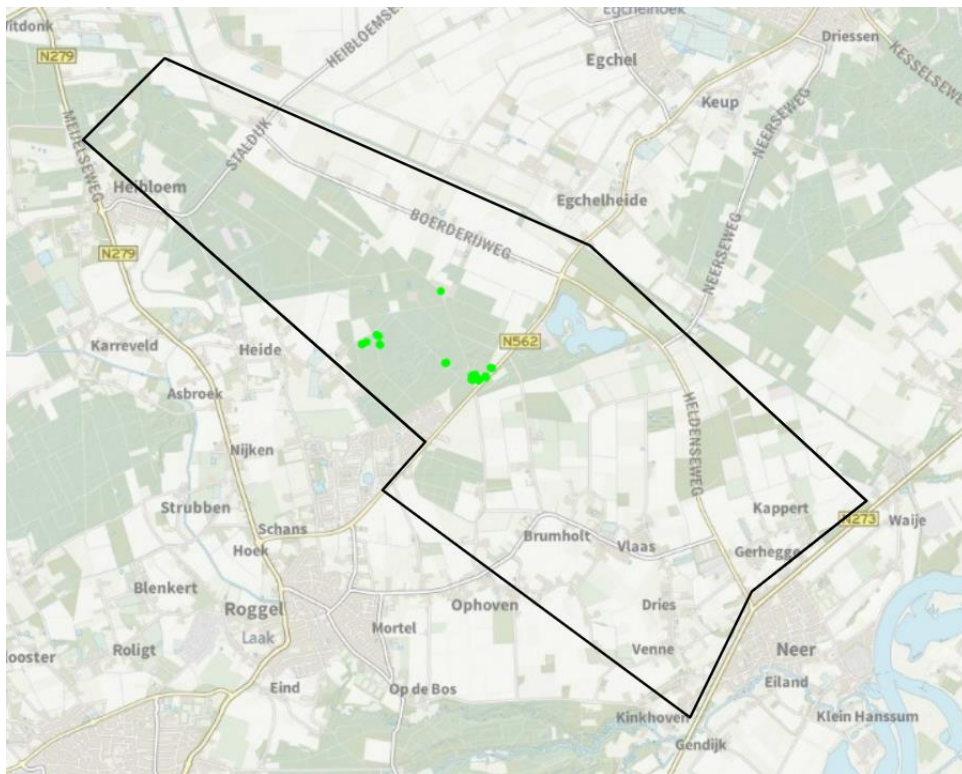
De NDFF en waarneming.nl laten geen waarnemingen van beschermde vaatplanten zien.

6.1.1.7 Dagvlinders

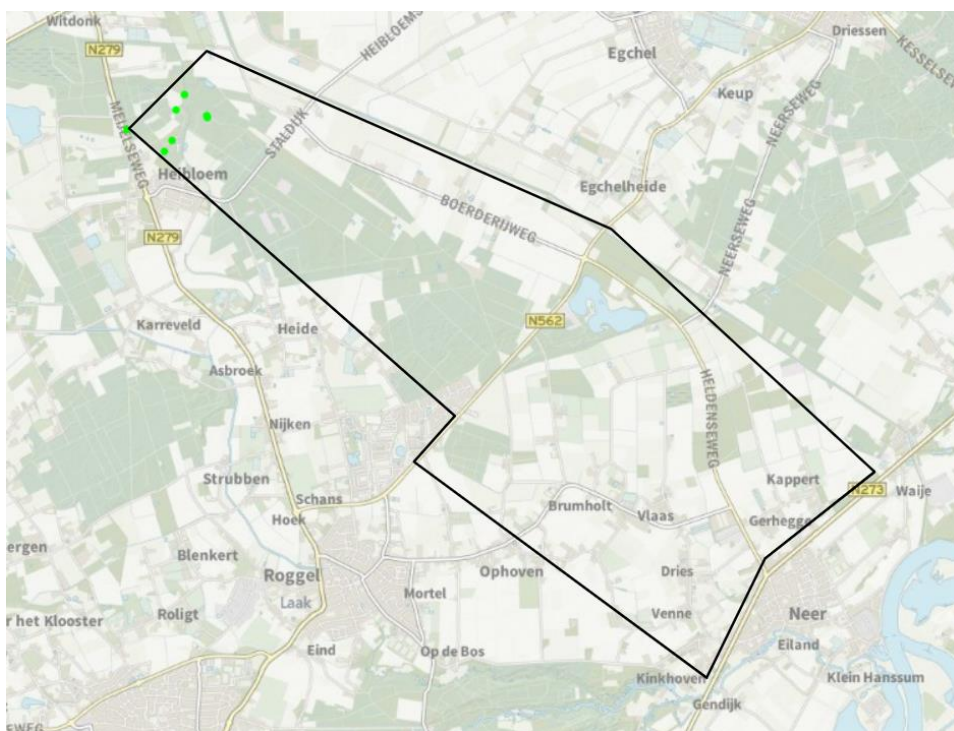
In en in de directe omgeving van het plangebied komen enkele nationaal beschermde dagvlindersoorten voor (tabel 3, afbeelding 18 t/m21). Europees beschermde soorten komen er niet voor.

Tabel 3. Beschermde dagvlinders

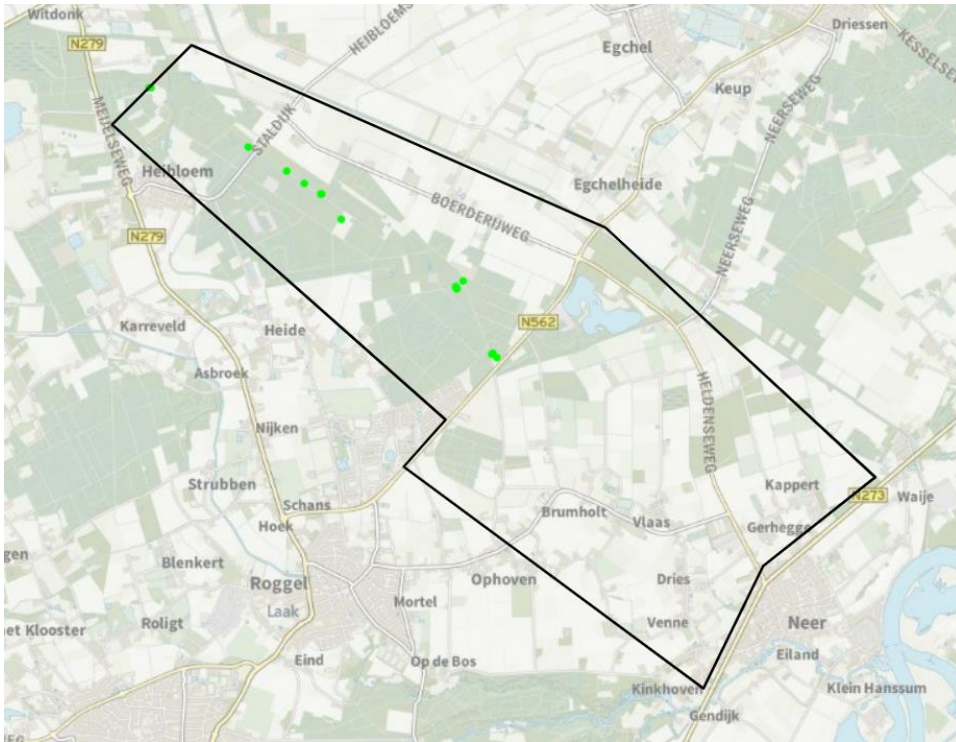
Dagvlinders	Nationaal beschermd	Europees beschermd
Bruine eikenpage	X	
Kleine ijsvogelvlinder	X	
spiegeldikkopje	X	
Grote weerschijnvlinder	X	

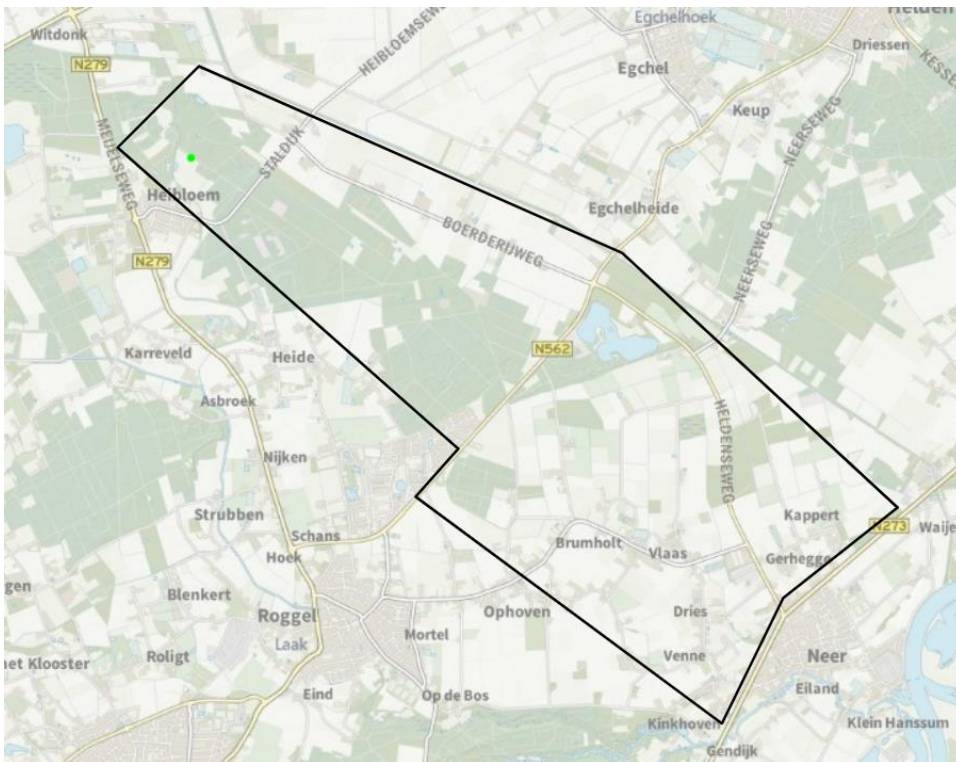
Afbeelding 18 Bruine eikenpage

Afbeelding 19 spiegeldikkopje

Afbeelding 20 Kleine ijsvogelvlinder

Afbeelding 21 Grote weerschijnvlinder

6.2 Terreinbezoek

Op 28 februari en 2 maart 2022 is binnen het plangebied een terreinverkenning uitgevoerd. De weersomstandigheden waren als volgt: zonnig, nauwelijks wind, 10 ° C.

6.2.1 Waargenomen beschermde soorten

Tijdens het terreinbezoek zijn ten opzichte van de gegevens uit het bureau-onderzoek geen aanvullende beschermde soorten waargenomen. Opvallend was wel dat de gegevens uit de NDFF en waarneming.nl doen vermoeden; in vrijwel het hele plangebied werden sporen aangetroffen, en er werd een bewoonde burcht gevonden.

6.2.2 Waargenomen nesten

Tijdens het terreinbezoek zijn geen eekhoornnesten of jaarrond beschermde vogelnesten waargenomen. Wel zijn er verschillende bomen met holtes aanwezig, deze holtes zouden dienst kunnen doen als vaste nestplaats. Dit is tijdens de quickscan niet nader onderzocht.

6.2.3 Waargenomen holten en spleten in bomen

Er zijn bomen met holtes, spleten en/of loshangende schors aangetroffen binnen de zone waarin mogelijk maatregelen uitgevoerd worden. Tijdens de quickscan zijn solitair staande bomen binnen deze zone bekeken op holtes. Bosgebieden binnen deze zone zijn echter niet nader onderzocht op holtes, ook hier kunnen zich bomen met holtes bevinden. Holtebomen zijn niet nader geïnspecteerd op het voorkomen van vleermuizen of een soort als de bosuil.

6.2.4 Aanwezige habitats

Het plangebied is voor een groot deel intensief agrarisch. De watergangen zijn over het algemeen niet breder dan anderhalve meter, soms iets breder, tot 3 meter. Het water is stilstaand, of er staat een lichte stroming op. De begroeiing in de watergang duidt op een relatief hoge voedselrijkdom van het water en bestaat voor een groot deel uit sterrenkroos of andere algemene soorten, of ontbreekt nagenoeg. De watergangen liggen voor een groot deel in grasland, akker, boomteeltgebied, of in bessenteelt. Hier en daar liggen kleinere bosjes, en soms bevinden zich solitaire bomen of bomenrijen binnen het werkgebied. Zelden lopen de watergangen die tot het werkgebied behoren door of langs bebouwing. Soms worden de watergangen geflankeerd door wegen en wegbermen. Het westelijk deel van het plangebied heeft een natuurlijk karakter en grenst aan of maakt deel uit van vaak mooi ontwikkeld (broek-)bos.

6.2.5 Potentieel aanwezige beschermde soorten flora en fauna

Op grond van de aanwezige habitats is binnen het plangebied een aantal beschermde soorten te verwachten die niet in de geraadpleegde databanken zijn gedocumenteerd, of zijn ze waargenomen of te verwachten op plekken waar deze niet uit de databanken naar voren komen. Beschermde soorten flora kunnen op grond van de aanwezige habitats worden uitgesloten.

6.2.5.1 Vleermuizen

In de geraadpleegde databanken zijn alleen waarnemingen bekend van gewone dwergvleermuis. Het is echter aannemelijk dat er meerdere soorten vleermuizen voorkomen. In de ruime omgeving (30 x 30 km) van het plangebied zijn de volgende soorten waargenomen; baardvleermuis, bosvleermuis, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, kleine dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, franjestaart, watervleermuis, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, ingekorven vleermuis, meervleermuis, tweekleurige vleermuis, vale vleermuis. De lijnvormige elementen als lanen en bomenrijen, bosranden en bredere watergangen zullen mogelijk dienst doen als vliegroute en er kan gefoerageerd worden. De bomen met holtes, scheuren en loszittende schors kunnen dienen als verblijfplaats.

6.2.5.2 Grondgebonden zoogdieren

Het plangebied is voor een groot deel intensief agrarisch. Daardoor zijn in dat deel verblijfplaatsen van veel beschermde soorten zoogdieren niet te verwachten. Wel zullen ze (delen van) het onderzoeksgebied gebruiken als leefgebied, vooral in en in de directe omgeving van struweel of bos voorkomen. Hier kunnen zich ook verblijfplaatsen bevinden. Behalve de al uit de NDFF en waarneming.nl gebleken soorten kunnen bunzing, wezel, boommarter steenmarter en diverse muizensoorten in het plangebied

6.2.5.3 Vogels

Op het moment van de quickscan zijn er geen aanwijzingen gevonden dat, naast de al genoemde soorten, vogels in het plangebied zullen voorkomen en het gebruiken zoals bedoeld in de beschermingscategorieën 1 t/m 4. Dit kan wel veranderen in de tijd tussen de quickscan en uitvoering van de maatregelen.

6.2.5.4 Amfibieën, reptielen en vissen

Er worden geen beschermde soorten amfibieën en reptielen verwacht, anders dan al uit de databases gebleken zijn. Beschermde vissoorten worden ook niet verwacht.

6.2.5.5 Insecten en andere ongewervelden

Er worden geen andere soorten beschermde insecten of andere ongewervelden verwacht, dan al uit de databases naar voren zijn gekomen.

6.3 Beschermingsregime van de actueel en potentieel aanwezige beschermde soorten

De Wet natuurbescherming kent drie algemene beschermingsregimes waarin de voorschriften van de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn en de verdragen van Bonn en Bern zijn geïmplementeerd. Per beschermingsregime is bepaald welke verboden er gelden en onder welke voorwaarden ontheffing of vrijstelling kan worden verleend door het bevoegd gezag. Het gaat om de volgende beschermingsregimes:

- Europese bescherming vogels cf. de Vogelrichtlijn;
- Europese bescherming flora en fauna cf. de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bonn en Bern;
- Nationale bescherming flora en fauna

Voor de in en nabij het plangebied actueel en potentieel voorkomende dieren geldt het beschermingsregime zoals aangeduid in tabel 4.

Tabel 4. De beschermingsregimes van de aangetroffen (aangeduid met een *) en potentieel aanwezige beschermde soorten binnen het plangebied.

Flora en Fauna	Soort	Beschermingsregime
Zoogdieren (exclusief vleermuizen)		
	bever*	Europees beschermd, Habitatrichtlijn
	boommarter	Nationaal beschermd
	bunzing	Nationaal beschermd
	Diverse muizensoorten	Nationaal beschermd
	das*	Nationaal beschermd
	eekhoorn	Nationaal beschermd
	Egel	Nationaal beschermd
	steenmarter	Nationaal beschermd
	Haas*	Nationaal beschermd
	Hermelijn	Nationaal beschermd
	Konijn	Nationaal beschermd
	Ree*	Nationaal beschermd
	Steenmarter	Nationaal beschermd
	Vos*	Nationaal beschermd
	wezel	Nationaal beschermd
	Wolf	Europees beschermd, Habitatrichtlijn
	Wild zwijn*	Nationaal beschermd
Vleermuizen		
	Baardvleermuis, Bosvleermuis, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, kleine dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, franjestaart, watervleermuis, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, ingekorven vleermuis, meervleermuis, tweekleurige vleermuis, vale vleermuis	Europees beschermd, Habitatrichtlijn
Vogels		
	bosuil	Europees beschermd, Vogelrichtlijn
	steenuil	Europees beschermd, Vogelrichtlijn
	boomvalk	Europees beschermd, Vogelrichtlijn
	torenvalk	Europees beschermd, Vogelrichtlijn
	havik	Europees beschermd, Vogelrichtlijn

	buizerd	Europees beschermd, Vogelrichtlijn
	sperwer	Europees beschermd, Vogelrichtlijn
	wespendief	Europees beschermd, Vogelrichtlijn
	grote gele kwikstaart	Europees beschermd, Vogelrichtlijn
	zomertortel	Europees beschermd, Vogelrichtlijn
	Alle andere soorten in broedseizoen	Europees beschermd, Vogelrichtlijn
Amfibieën		
	Alpenwatersalamander	Nationaal beschermd
	poelkikker	Europees beschermd
	Kleine watersalamander	Nationaal beschermd
	Gewone pad	Nationaal beschermd
	Bruine kikker	Nationaal beschermd
	Groene kikker onbepaald	Nationaal beschermd
Reptielen		
	Levendbarende hagedis	Nationaal beschermd
Dagvlinders		
	Grote weerschijnvlinder	Nationaal beschermd
	Kleine ijsvogelvlinder	Nationaal beschermd
	Bruine eikenpage	Nationaal beschermd
	spiegeldikkopje	Nationaal beschermd
Libellen		
	bosbeekjuffer	Nationaal beschermd

7 Overtreding verbodsbepalingen Wet natuurbescherming: soorten

7.1 Effecten van de voorgenomen maatregelen op de (potentieel) aanwezige beschermde soorten

7.1.1 Zoogdieren (exclusief vleermuizen)

Wanneer verblijfplaatsen verloren gaan en/of dieren gedood worden, betekent dit een overtreding van de verbodsbepalingen van artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming:

- *Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.*
- *Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.*
- *Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.*

7.1.1.1 Bever

In het westelijk deel van het plangebied zijn vraatsporen van bevers gevonden. Er is geen burcht of oeverhol waargenomen, maar de vraatsporen duiden er op dat het goed mogelijk is dat deze er wel aanwezig zijn. Of deze zich bevinden op de plekken waar maatregelen genomen gaan worden is niet duidelijk. Wanneer dat zo is kunnen oeverholen door de maatregelen beschadigd of mogelijk zelfs vernietigd worden. Ook zouden dieren gedood kunnen worden.

Door de maatregelen wordt het foerageergebied voor korte tijd mogelijk in beperkte mate minder geschikt. Dit effect is echter zeer beperkt, en in de directe omgeving is voldoende vervangend foerageergebied voorhanden. Daarbij is het effect slechts tijdelijk en gaat het leefgebied van de bever er op de langere termijn op vooruit. Het foerageergebied voor de aanwezige bevers wordt daarom niet essentieel/substantieel aangetast.

Het overtreden van de verbodsbepalingen kan voorkomen worden door vóór uitvoering van de werkzaamheden alle aanwezige oeverholen van de bever door een ter zake kundig ecooloog in kaart te laten brengen. Gedurende het voortplantingsseizoen van bever, globaal de periode mei t/m augustus, worden geen maatregelen uitgevoerd binnen een afstand van 50 m van een bewoond oeverhol. Buiten het voortplantingsseizoen worden eventueel aanwezige bewoonde oeverholen gespaard. Wanneer op deze manier gewerkt kan worden is er geen ontheffing nodig. Kan dat niet, dan is een ontheffing noodzakelijk.

7.1.1.2 Boommarter

Boommarter blijkt niet uit de data van de NDFD of waarneming.nl, en is tijdens de veldbezoeken ook niet aangetroffen. De soort kan echter niet worden uitgesloten in het plangebied. Wanneer bomen met holtes verdwijnen is het noodzakelijk om te kijken of deze door boommarter als verblijfplaats worden gebruikt. Beter is het echter om deze bomen te sparen. Wanneer sparen niet kan en aanvullend onderzoek uitwijst dat de holte door boommarter gebruikt wordt, is een ontheffing noodzakelijk.

Door de maatregelen wordt het foerageergebied voor korte tijd mogelijk in beperkte mate minder geschikt. Dit effect is echter zeer beperkt, en in de directe omgeving is voldoende vervangend foerageergebied voorhanden. Daarbij is het effect slechts tijdelijk. Aanvullend onderzoek of een ontheffing voor aantasting van het foerageergebied is niet nodig.

7.1.1.3 Bunzing, wezel en hermelijn

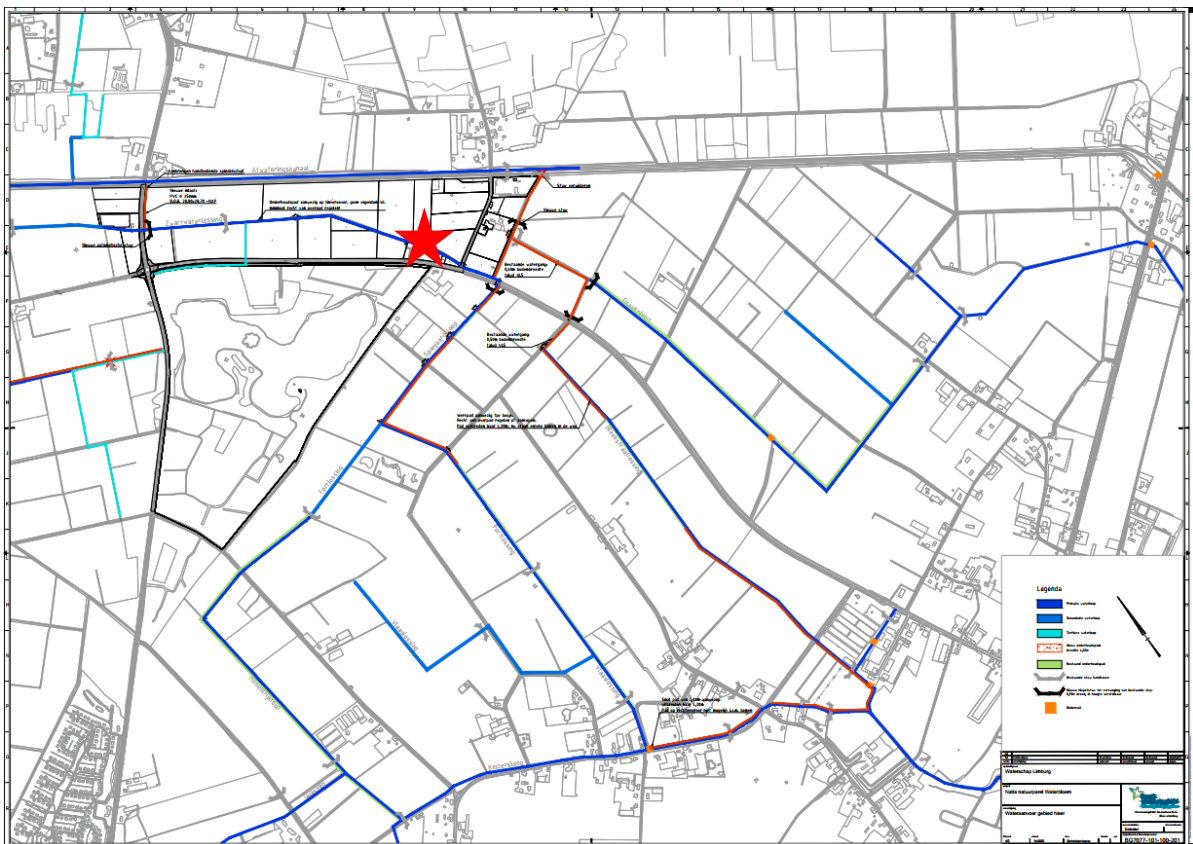
Bunzing, wezel en hermelijn blijken niet uit de data van de NDFF of waarneming.nl, en zijn tijdens de veldbezoeken ook niet aangetroffen. Deze soorten kleine marterachtigen kunnen echter niet worden uitgesloten in het plangebied. Voor bunzing, wezel en hermelijn geldt een jaarrond vrijstelling, daarom is het niet nodig om aanvullend onderzoek uit te voeren, of een ontheffing aan te vragen voor deze soorten.

7.1.1.4 Diverse muizensoorten (inclusief spitsmuizen)

Hoewel er geen waarnemingen van muizensoorten blijken uit de NDFF of waarneming.nl, is het te verwachten dat er diverse muizensoorten in het plangebied voorkomen. De mogelijk voorkomende soorten zijn echter allemaal jaarrond vrijgesteld. Daarom is het niet nodig om aanvullend onderzoek uit te voeren, of een ontheffing aan te vragen voor deze soorten. Een uitzondering vormt de waterspitsmuis. Voor deze soort geldt geen vrijstelling. Waterspitsmuis is in de omgeving aangetroffen in braakballen. Het westelijk deel van het onderzoeksgebied is geschikt voor de soort. Gezien de biotoop van de waterspitsmuis is het mogelijk dat de soort hier voorkomt. De maatregelen zullen in beperkte mate het leefgebied van waterspitsmuis aantasten. Aanvullend onderzoek naar waterspitsmuis is daarom nodig. Wanneer waterspitsmuis wordt aangetroffen op plaatsen waar maatregelen uitgevoerd worden, moeten zo mogelijk mitigerende maatregelen genomen worden. Kan dat niet, dan is het aanvragen van een ontheffing nodig. Na de maatregelen zal het gebied geschikter zijn voor waterspitsmuis.

7.1.1.5 Das

De das gebruikt vrijwel het hele plangebied als foerageergebied, blijkt uit de vele sporen die zijn aangetroffen tijdens de veldbezoeken. Omdat er veel foerageergebied ter beschikking is en de maatregelen slechts lokaal worden uitgevoerd en het gebied daarna weer geschikt is als foerageergebied, hoeft er voor de functie foerageergebied geen aanvullend onderzoek te worden uitgevoerd, of een ontheffing te worden aangevraagd. Tijdens het veldbezoek werd er echter ook een burcht aangetroffen in een van de sloottaluds waar maatregelen voorzien zijn, zie onderstaand kaartje (afbeelding 23). De burcht is duidelijk in gebruik. Bij voorkeur vinden er geen maatregelen plaats binnen een straal van 50 meter van de dichtstbijzijnde ingang van de burcht. Kan dat niet, dan is een ontheffing nodig. Aan een ontheffing worden voorwaarden gesteld. De afhankelijkheid van de mogelijkheden om het plan aan te passen, bepaalt de vervolgstappen die nodig zijn voor een eventuele ontheffing Wnb m.b.t. de das.

Afbeelding 23 Dassenburcht (rode ster)

7.1.1.6 Eekhoorn

Uit data van de NDFD en waarneming.nl blijkt het voorkomen van eekhoorn in de omgeving van het plangebied. De bosjes langs de watergangen vormen geschikt leefgebied. De maatregelen zijn echt dusdanig beperkt, en er is zoveel vervangend leefgebied in de directe omgeving, dat er voor het aantasten van leefgebied geen ontheffing hoeft te worden aangevraagd.

Tijdens het veldbezoek werden geen eekhoornnesten aangetroffen binnen de zone waarin maatregelen voorzien zijn. Wanneer (delen van) bosjes verdwijnen is het nodig om vlak voor uitvoer van de maatregelen te controleren of in de tussentijd geen eekhoornnesten zijn gebouwd. Is dat het geval, dan dient er een ontheffing te worden aangevraagd. Er geldt echter een vrijstelling voor eekhoorn in de periodes maart - april en juli - november. Wanneer dan gewerkt wordt is aanvullend onderzoek of een ontheffing niet nodig.

7.1.1.7 Egel

Uit de geraadpleegde databanken komen geen waarnemingen van egels naar voren in het plangebied. Het is gezien de habitat echter goed mogelijk dat in het plangebied egels voorkomen. De soort is echter jaarrond vrijgesteld, dus aanvullend onderzoek of een ontheffing voor egels is niet nodig.

7.1.1.8 Haas

Uit de geraadpleegde databanken komen geen waarnemingen van haas naar voren in het plangebied. Tijdens het veldbezoek werden echter wel hazen gezien in het plangebied. Het is gezien het habitat goed mogelijk dat de soort ook op andere plekken in het plangebied voorkomt. De soort is echter jaarrond vrijgesteld, dus aanvullend onderzoek of een ontheffing voor haas is niet nodig.

7.1.1.9 Konijn

Uit de geraadpleegde databanken komen geen waarnemingen van konijnen naar voren in het plangebied. Het is gezien de habitat echter goed mogelijk dat in het plangebied konijnen voorkomen. De soort is echter jaarrond vrijgesteld, dus aanvullend onderzoek of een ontheffing voor konijn is niet nodig.

7.1.1.10 Ree

In het hele plangebied zijn sporen van reeën waargenomen. Voor ree geldt echter een jaarrond vrijstelling, aanvullend onderzoek of een ontheffing zijn dan ook niet nodig.

7.1.1.11 Steenmarter

Steenmarter blijkt niet uit de data van de NDFF of waarneming.nl, en is tijdens de veldbezoeken ook niet aangetroffen. De soort kan echter niet worden uitgesloten in het plangebied. Wanneer bomen met holtes verdwijnen is het noodzakelijk om te kijken of deze door steenmarter als verblijfplaats worden gebruikt. Wanneer de maatregelen uitgevoerd worden tussen 15 augustus en eind februari geldt er een vrijstelling voor steenmarter, en is aanvullend onderzoek of een ontheffing niet nodig. Door de maatregelen wordt het foerageergebied voor korte tijd mogelijk in beperkte mate minder geschikt. Dit effect is echter zeer beperkt, en in de directe omgeving is voldoende vervangend foerageergebied voorhanden. Daarbij is het effect slechts tijdelijk. Aanvullend onderzoek of een ontheffing voor aantasting van het foerageergebied is niet nodig.

7.1.1.12 Vos

Uit de geraadpleegde databanken komen geen waarnemingen van vos naar voren in het plangebied. Tijdens het veldbezoek werd een echter een hol gevonden dat hoogstwaarschijnlijk van een vos is. Het is gezien het habitat goed mogelijk dat de soort ook op andere plekken in het plangebied voorkomt. De vos is echter jaarrond vrijgesteld, dus aanvullend onderzoek of een ontheffing voor vos is niet nodig.

7.1.1.13 Wolf

Er is een waarneming bekend van wolf in de omgeving van het plangebied. Deze is echter al oud en het betreft een rondzwervend dier. Omdat de kans uiterst klein is dat de wolf nog aanwezig is in het plangebied, en de maatregelen bovendien geen effect zullen hebben op de soort is aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing niet nodig.

7.1.1.14 Wild zwijn

Zowel uit de geraadpleegde databanken als uit de veldbezoeken blijkt de aanwezigheid van wild zwijn in het westelijk deel van het plangebied. De maatregelen zullen echter geen negatief effect hebben op de soort. Aanvullend onderzoek of een ontheffing is daarom niet nodig.

7.1.2 Vleermuizen

Er zijn nauwelijks gegevens bekend over vleermuizen in het plangebied. Het is vrijwel zeker dat het plangebied door vleermuizen gebruikt wordt als foerageergebied en dat elementen gebruikt worden als vliegroutes. De kans is groot dat er ook verblijfplaatsen zijn van vleermuizen binnen het plangebied. Wanneer bomen met holtes, spleten en/of loshangende schors gekapt worden, kunnen verblijfplaatsen verloren gaan en kunnen zelfs dieren gedood worden. Ook foerageergebieden en vliegroutes, behorend tot dezelfde functionele eenheid als verblijfplaatsen, kunnen aangetast worden dan wel verloren gaan. Dit zou kunnen betekenen dat verbodsbepalingen van artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming overtreden worden:

- *Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.*
- *Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.*
- *Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen*

Daarom is het noodzakelijk om aanvullend onderzoek uit te voeren naar vleermuizen. Blijkt daaruit dat vleermuizen inderdaad geschaad worden door de maatregelen, en is aanpassing van het plan (bijvoorbeeld het sparen van holtebomen of verbindingen) niet mogelijk, dan is een ontheffing noodzakelijk.

7.1.3 Vogels

Wanneer de maatregelen uitgevoerd worden in het broedseizoen, globaal de periode half maart t/m half juli, kunnen nesten vernietigd worden en kunnen zelfs vogels gedood worden. In dat geval wordt artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming (beschermingsregime Vogelrichtlijn) overtreden:

- *Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.*
- *Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.*
- *Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.*

Overtreding kan voorkomen worden door de kapwerkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. Aangezien sommige vogelsoorten ook na half juli nog kunnen broeden en de broedperiode kan wijzigen onder invloed van de weersomstandigheden, wordt geadviseerd om een ter zake kundig ecoloog vóór aanvang van de kapwerkzaamheden een laatste controle uit te laten voeren wanneer de werkzaamheden uitgevoerd worden in de periode half juli-september.

7.1.3.1 Bosuil (categorie 2)

In het plangebied komen verschillende bomen met holtes voor. Wanneer de holtes groot genoeg zijn en zich bevinden in bos of aan een bosrand, dan kunnen deze door een bosuil worden gebruikt als vaste nestplaats. Wanneer bomen met holtes niet kunnen worden gespaard dient onderzocht te

worden of een bosuil er een vaste nestplaats heeft. Is dat zo, dan dient er een ontheffing te worden aangevraagd. Aan te raden is om dan toch te proberen deze bomen te sparen.

7.1.3.2 Steenuil (categorie 1)

Verblijfplaatsen van steenuil worden beschouwd als jaarrond gebruikt nest en zijn daarmee beschermd. Uit de databanken blijkt het voorkomen van steenuil in de omgeving. Wanneer solitaire bomen met holtes in open (kleinschalig agrarisch) gebied gekapt gaan worden is aanvullend onderzoek naar steenuil nodig. Gebruikt deze inderdaad een of meerdere van de te kappen bomen als vaste verblijfplaats dan is het aanvragen van een ontheffing nodig. Aan te raden is om dan toch te proberen deze bomen te sparen.

7.1.3.3 Boomvalk (categorie 3)

Boomvalk komt naar voren uit de databanken. De waarneming betreft geen nest. Tijdens het veldwerk werd in het plangebied geen nest waargenomen dat mogelijk aan een boomvalk toebehoort. Boomvalken nestelen meestal in een omgeving waar veel libellen, een belangrijke prooi, te vinden zijn. Dat is in het plangebied niet het geval, behalve eventueel in het meest westelijke deel van het plangebied. Voor zo ver bekend worden daar echter geen voor boomvalk geschikte bomen gekapt. Aanvullend onderzoek naar boomvalk is daarom niet nodig.

7.1.3.4 Torenavalk (categorie 3)

Torenavalk komt naar voren uit de databanken. Het is niet bekend of een of meerdere van deze waarnemingen een nest betreft. Tijdens het veldwerk werd geen nest van een torenvalk waargenomen. Torenavalk maakt graag gebruik van kasten, maar nestelt ook in oude kraaiennesten. Deze werden niet aangetroffen in mogelijk te kappen bomen. Wanneer bomen voor de start van het broedseizoen 2023 worden gekapt is de kans uiterst klein dat een nestplaats van een torenvalk verloren gaat. Aanvullend onderzoek naar torenvalk is daarom niet nodig.

7.1.3.5 Havik (categorie 3)

Uit de databank komt de aanwezigheid van havik naar voren. Gezien de locatie van de waarneming kan het hier niet om een nest gaan. Tijdens de veldbezoeken werd geen nest van een havik aangetroffen. De eventueel te kappen bosjes lijken ook nauwelijks geschikt als broedplaats voor een havik. Het valt echter niet 100% uit te sluiten dat een havik tussen het veldbezoek en uitvoer van de maatregelen een nest bouwt in of in de directe omgeving van het plangebied. Daarom is het nodig om vlak voor aanvang van de kap te controleren op de aanwezigheid van haviksnesten.

7.1.3.6 Buizerd (categorie 4)

Buizerd is waargenomen tijdens de veldbezoeken en nestelt zeker in de omgeving van het plangebied. Nesten van buizerds zijn echter niet aangetroffen tijdens het veldbezoek. De buizerd valt in categorie 4, wat wil zeggen dat de soort in staat is een nieuw nest te bouwen mits de functionaliteit van het leefgebied niet aangetast wordt. Dat is in het kader van de voorgenomen maatregelen niet het geval. Aanvullend onderzoek naar buizerdnesten is dan ook niet nodig.

7.1.3.7 Sperwer (categorie 4)

Sperwer komt niet naar voren uit de databank, maar is foeragerend waargenomen tijdens een veldbezoek. Er werd geen nest van sperwer waargenomen, maar de bosjes in het plangebied zijn er

wel geschikt voor. Sperwers maken elk jaar een nieuw nest, dus de kans bestaat dat er zich tegen de tijd van de maatregelen wel een (gebruikt) sperwernest bevindt op een plek die geraakt wordt door de maatregelen. Sperwer valt echter in categorie 4, wat wil zeggen dat de soort in staat is een nieuw nest te bouwen mits de functionaliteit van het leefgebied niet aangetast wordt. Dat is in het kader van de voorgenomen maatregelen niet het geval. Omdat er voldoende nestgelegenheid voor sperwer blijft bestaan is aanvullend onderzoek naar sperwer niet nodig.

7.1.3.8 Wespendif (categorie 3)

Uit de databank blijkt de aanwezigheid van wespendif. Tijdens het veldbezoek is echter geen nest van wespendif waargenomen in eventueel te kappen bomen. Wespendifen maken normaal gesproken gebruik van een bestaand nest, maar willen ook wel eens een nieuw nest bouwen. Daarom is het van belang om vlak voor de kap nogmaals te controleren op nesten van wespendif.

7.1.3.9 grote gele kwikstaart (categorie 2)

Grote gele kwikstaart komt volgens NDFD en waarneming.nl voor in de omgeving van het plangebied. De betreffende waarneming komt echter niet van een locatie waar maatregelen gepland zijn. De plekken waar maatregelen gepland zijn, zijn ook maar zeer matig geschikt voor grote gele kwikstaart en mogelijke nestlocaties zijn er niet aanwezig. Het verloren gaan van een vaste nestplaats van grote gele kwikstaart is daarom uit te sluiten. Aanvullend onderzoek naar deze soort is daarom niet nodig.

7.1.3.10 Zomertortel (categorie 4)

Zomertortel blijkt uit de databanken waargenomen te zijn op twee plekken in de omgeving van het plangebied. De soort is niet waargenomen, maar keert ook pas later in het jaar terug naar Nederland, dus dat is niet verwonderlijk. De locaties van de maatregelen zijn slechts marginaal geschikt voor zomertortel. Er zijn nesten van duiven waargenomen maar het valt niet meer te herleiden of dat nesten van zomertortel betreft. Gezien het biotoop (bosrand van kleine jonge bosjes) valt het niet uit te sluiten, maar gezien het veel algemener zijn van houtduif is de kans veel groter dat het om oude houtduivennesten gaat. Het is ook niet het nest zelf, maar het leefgebied van de zomertortel, dat beschermd is. Dat wordt door de maatregelen niet aangetast. Bovendien is de kans veel groter dat de waargenomen zomertortel elders broeden, in gebied dat geschikter is. Naar zomertortel hoeft dan ook geen verder onderzoek te worden gedaan.

7.1.4 Amfibieën

Wanneer bosjes verdwijnen of worden aangetast, zal dat negatieve gevolgen hebben voor aanwezige amfibieën. In dat geval wordt Artikel 3.10 van de Wet Natuurbescherming overtreden;

- *Het is verboden in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers opzettelijk te doden of te vangen.*
- *Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te beschadigen of te vernielen.*

7.1.4.1 Alpenwatersalamander

Uit de NDFF en waarneming.nl komt een waarneming van alpenwatersalamander naar voren. Hoewel de kans groot is dat de watergangen vis bevatten is het niet uit te sluiten dat de soort op meerdere plekken in het onderzoeksgebied voorkomt. Met name daar waar naast water ook voldoende geschikt landbiotoop in de vorm van bosjes of struwelen voorkomen is de soort zeker niet uit te sluiten. Daar waar bosjes en struwelen verloren gaan is het nodig om aanvullend onderzoek te doen naar alpenwatersalamander. Wordt de soort aangetroffen en kan deze niet worden ontzien, dan dient er een ontheffing te worden aangevraagd.

7.1.4.2 Poelkikker

Uit de NDFF en waarneming.nl komt een waarneming van poelkikker naar voren. Ook zijn er enkele waarnemingen van groene kikker bekend waarvan niet is vastgesteld welke soort het betreft. Ook dit kan poelkikker betreffen. Hoewel de kans groot is dat de watergangen vis bevatten is het niet uit te sluiten dat de soort op meerdere plekken in het onderzoeksgebied voorkomt. Poelkikker verdraagt de aanwezigheid van vis vrij goed. Met name daar waar naast water ook voldoende geschikt landbiotoop in de vorm van bosjes of struwelen voorkomen is de soort zeker niet uit te sluiten. Daar waar bosjes en struwelen verloren gaan is het nodig om aanvullend onderzoek te doen naar het voorkomen van poelkikker. Wordt de soort aangetroffen en kan deze niet worden ontzien, dan dient er een ontheffing te worden aangevraagd.

7.1.4.2 Kleine watersalamander, gewone pad, bruine kikker, bastaardkikker

Uit de NDFF en waarneming.nl blijkt dat kleine watersalamander, gewone pad en bruine kikker in het plangebied voorkomen. Ook zijn er groene kikkers waargenomen waarvan niet is vermeld om welke soort het gaat. De kans is groot dat het hier middelste groene kikker betreft. Al deze soorten zijn jaarrond vrijgesteld. Aanvullend onderzoek of een ontheffingsaanvraag zijn daarom niet nodig.

7.1.5 Reptielen

Wanneer bosjes verdwijnen of worden aangetast, zal dat negatieve gevolgen hebben voor aanwezige reptielen. In dat geval wordt Artikel 3.10 van de Wet Natuurbescherming overtreden;

- *Het is verboden in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers opzettelijk te doden of te vangen.*
- *Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te beschadigen of te vernielen.*

7.1.5.1 Levendbarende hagedis

Uit de NDFF en waarneming.nl komen enkele waarnemingen van levendbarende hagedis naar voren. Gezien de aanwezige habitats is het aannemelijk dat levendbarende hagedis op meerdere plekken in het plangebied voorkomt, ook op plekken waar maatregelen voorzien zijn. Voor levendbarende hagedis geldt een vrijstelling in de periode 15 augustus t/m 15 oktober. Wanneer in deze periode gewerkt wordt is er geen aanvullend onderzoek of een ontheffing nodig. Wanneer dat niet mogelijk is, is aanvullend onderzoek nodig, daar waar zich geschikt biotoop voor de soort bevindt (bosjes of struwelen) vlakbij locaties waar maatregelen gepland zijn. Wordt de soort daar aangetroffen dan is een ontheffing nodig voor werken in de kwetsbare periode

7.1.6 Dagvlinders

Wanneer locaties met waardplanten, of belangrijke foerageergebieden nabij voortplantingsplaatsen (locaties met waardplanten) worden aangetast, wordt Artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming overtreden;

- *Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.*
- *Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.*
- *Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.*

7.1.6.1 Grote weerschijnvlinder, kleine ijsvogelvlinder en spiegeldikkopje

Van grote weerschijnvlinder is een enkele waarneming bekend uit de NDFF en waarneming.nl. Van kleine ijsvogelvlinder en spiegeldikkopje zijn dat er meer. Hoewel het westelijk deel van het plangebied geschikt is voor beide laatste zijn de exacte locaties van de maatregelen niet van waarde voor deze drie soorten. Het is dan ook uit te sluiten dat de maatregelen een negatief effect hebben op grote weerschijnvlinder, kleine ijsvogelvlinder en spiegeldikkopje. Aanvullend onderzoek naar deze soorten, of een ontheffing, is daarom niet nodig.

7.1.6.2 Bruine eikenpage

Van bruine eikenpage zijn vrij veel waarnemingen bekend uit de NDFF en waarneming.nl. Echter, daar waar zich geschikt biotoop voor de soort bevindt, zijn de maatregelen dusdanig dat deze het leefgebied niet aantasten. Waar mogelijk wel jonge eikjes gekapt gaan worden, ontbreekt voedsel. De kans dat de soort daar voorkomt is uitgesloten. Er kan een individu passeren op weg van het ene geschikte gebied naar het andere, maar de maatregelen zullen op dit individu geen invloed hebben.

7.1.7 Libellen

Wanneer geschikt leefgebied voor de bosbeekjuffer wordt aangetast wordt daarmee Artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming overtreden;

- *Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.*
- *Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.*
- *Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.*

7.1.7.1 Bosbeekjuffer

Uit de NDFF en waarneming.nl blijkt een waarneming van bosbeekjuffer in het westelijk deel van het plangebied. De biotoop is er echter niet geschikt voor de soort, die zuurstofrijk water vergt, en een gevarieerde beekloop. De beek ter plaatse van de maatregelen is langzaam stromend en vrij uniform van karakter. De waarneming betreft waarschijnlijk een zwervend exemplaar. Na de maatregelen zal

de waterkwaliteit ter plaatse verbeteren. Dat maakt de beek nog niet direct ideaal, maar in elk geval al wat geschikter voor deze soort. Aanvullend onderzoek of een ontheffing voor bosbeekjuffer zijn niet nodig.

7.2 Samenvatting aanvullend onderzoek en eventuele ontheffingen

Voor diverse in het plangebied aanwezige, of mogelijk aanwezige soorten is aanvullend onderzoek nodig om te bepalen of de soort aanwezig is en of deze negatief beïnvloed wordt door de maatregelen. Dat geldt voor de volgende soorten (tabel 5):

Tabel 5: Consequenties maatregelen in het kader van de Wet Natuurbescherming

Flora en Fauna	Aanvullend onderzoek	Consequenties indien aanwezig
Zoogdieren		
Bever	Oeverholen en burchten	<ul style="list-style-type: none"> • Werken buiten kwetsbare periode (x en x); oeverholen en burchten sparen, dan geen ontheffing nodig • Werken binnen kwetsbare periode; ontheffing en werkprotocol nodig, tenzij afstand maatregelen tot oeverhol of burcht meer dan 50 meter
Waterspitsmuis	Aanwezigheid (E-DNA)	<ul style="list-style-type: none"> • Ontheffing aanvragen en werken volgens werkprotocol
Eekhoorn	Nesten	<ul style="list-style-type: none"> • Nestbomen sparen • Werken buiten kwetsbare periode (begin december t/m eind februari en begin mei t/m eind juni) • Werken binnen kwetsbare periode; ontheffing en werkprotocol nodig
Das	Nvt (al aangetoond)	<ul style="list-style-type: none"> • Niet werken binnen 50 m van de dichtstbijzijnde ingang, anders ontheffing nodig • Werken buiten kwetsbare periode (begin december t/m eind juni), dan ontheffing en werkprotocol nodig • Werken binnen kwetsbare periode; geen ontheffing mogelijk
Steenmarter	Verblijfplaatsen in boomholtes	<ul style="list-style-type: none"> • Verblijfplaatsen sparen • Werken buiten kwetsbare periode (begin maart – eind april en begin juli – eind november) • Werken binnen kwetsbare periode; ontheffing en werkprotocol nodig
Vleermuizen		
Baardvleermuis, Bosvleermuis, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, kleine dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, franjestaart, watervleermuis,	Verblijfplaatsen, vliegroutes, foerageergebied	<ul style="list-style-type: none"> • Bomen en singels sparen, indien niet mogelijk is een ontheffing en werkprotocol nodig.

gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, ingekorven vleermuis, meervleermuis, tweekleurige vleermuis, vale vleermuis		
Vogels		
Bosuil	Vaste nestholte	<ul style="list-style-type: none"> In gebruik zijnde holtes sparen incl. alle begroeiing binnen een straal van 75 m, indien niet mogelijk is een ontheffing nodig
Steenuil	Vaste nestplaats	<ul style="list-style-type: none"> Nestplaats sparen
Havik	Vast nest	<ul style="list-style-type: none"> Nest sparen, inclusief alle begroeiing binnen een straal van 75 m, indien niet mogelijk is een ontheffing nodig
Wespindief	Vast nest	<ul style="list-style-type: none"> Nest sparen, inclusief alle begroeiing binnen een straal van 75 m, indien niet mogelijk is een ontheffing nodig
Broedseizoen	Nest in gebruik	<ul style="list-style-type: none"> Nest sparen, inclusief een zone die de functionaliteit van het nest garandeert (verschilt per soort, te bepalen door ter zake kundig ecooloog). Ontheffing nodig wanneer er gewerkt zou moeten worden. Het is onzeker of een ontheffing afgegeven wordt
Amfibieën		
Alpenwatersalamander	Aanwezigheid	<ul style="list-style-type: none"> Bosjes en struwelen sparen, indien niet mogelijk is een ontheffing en werkprotocol nodig
Poelkikker	Aanwezigheid	<ul style="list-style-type: none"> Bosjes en struwelen sparen, indien niet mogelijk is een ontheffing en werkprotocol nodig
Reptielen		
Levendbarende hagedis	Aanwezigheid	<ul style="list-style-type: none"> Werken buiten kwetsbare periode (half oktober t/m half augustus) Bosjes en struwelen sparen indien niet mogelijk is een ontheffing en werkprotocol nodig

8 Overtreding verbodsbepalingen Wet natuurbescherming: beschermd gebied

Het plangebied is niet gelegen in Natura 2000-gebied. Er liggen vier Natura 2000 gebieden in de wijdere omgeving van het plangebied. Dat zijn;

- Groote Peel;
- Deurnesche Peel en Mariapeel;
- Sarsven en De Banen;
- Leudal.

In verband met de externe werking dient een inschatting gemaakt te worden of er als gevolg van de maatregelen in het plangebied (significant) negatieve effecten te verwachten zijn op genoemde Natura 2000-gebieden.

Gezien de afstand tot de Natura-2000-gebieden, en de aard van de maatregelen zijn er geen (significant) negatieve effecten op deze gebieden te verwachten. Aantasting van de instandhoudingsdoelen van deze Natura 2000-gebieden is dan ook niet aan de orde

9 Overtreding verbodsbepalingen Wet natuurbescherming: houtopstanden

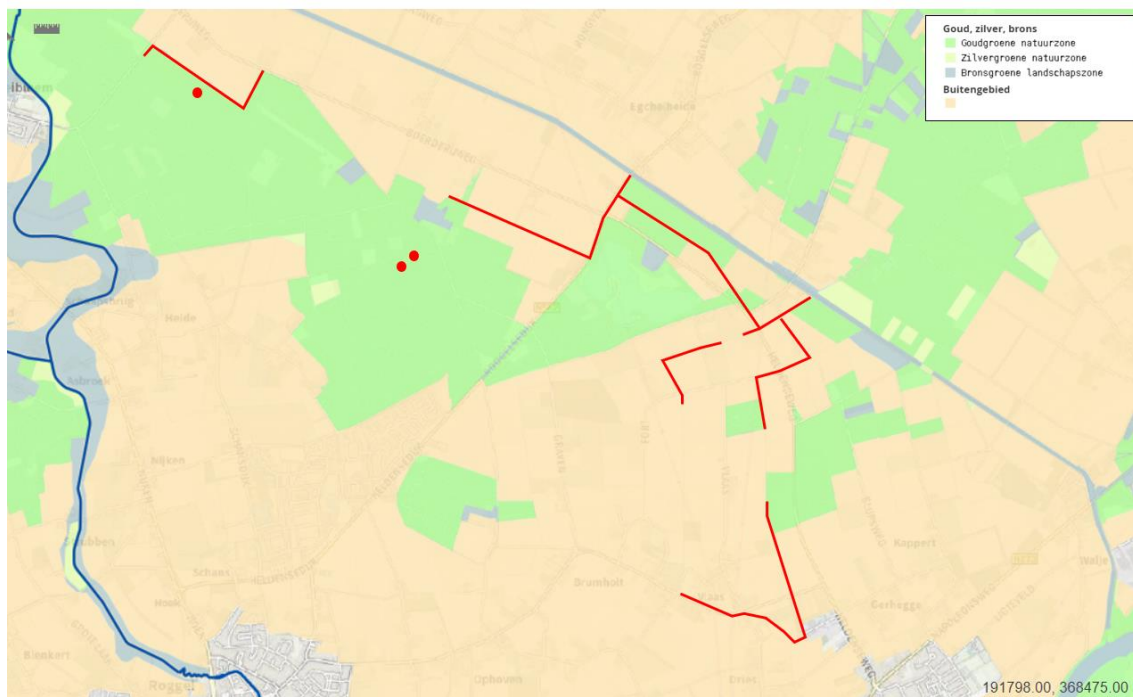
Omdat op dit moment nog niet duidelijk is of en welke bomen of houtopstanden precies gekapt worden kan er nog geen uitspraak gedaan worden over de noodzaak tot het doen van een melding, of een verplichting tot herplant. Zodra de ingreep duidelijk is dient dit bepaald te worden.

De regels zijn van toepassing op houtopstanden groter dan 10 are of 20 rijbomen en gelegen buiten de bebouwde kom. Wanneer dit van toepassing is dient er een melding gedaan te worden bij het bevoegd gezag. Daarnaast moet binnen drie jaren na het vellen of het tenietgaan van de houtopstand zorg worden gedragen voor het op bosbouwkundig verantwoorde wijze herbeplanten.

10 Natuurnetwerk Nederland

Delen van het plangebied liggen in de Goudgroene en Zilvergroene zone van het Natuurnetwerk (afbeelding 24). Deze zones zijn beschermd. Negatieve effecten dienen te worden voorkomen. De maatregelen aan de sloottaluds hebben slechts een tijdelijk negatief effect, net als het plaatsen of verwijderen van stuwen en het aanpassen van profielen. De maatregelen hebben uiteindelijk een gunstig effect op natuurwaarden. Een vergunning hiervoor wordt niet nodig geacht.

Wanneer bomen of houtopstanden (deels) gekapt worden heeft dat wel een negatief effect. Voor deze locaties dient dan ook een vergunning te worden aangevraagd.

Afbeelding 24 Natuurnetwerk Limburg met de locaties van de maatregelen in rood

11 Algemene Zorgplicht

De Algemene Zorgplicht is verankerd in de Wet natuurbescherming, artikel 1.11. Dit betekent dat iedereen die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten, dergelijke handelingen achterwege laat of zoveel mogelijk beperkt.

12 Conclusies en aanbevelingen

- Bij de uitvoering van de werkzaamheden wordt de Wet Natuurbescherming mogelijk overtreden voor de soorten bever, das, steenmarter, waterspitsmuis, eekhoorn, vleermuizen, bosuil, steenuil, havik, wespandief, alpenwatersalamander en poelkikker. Aanvullend onderzoek is nodig om dit vast te stellen, zie paragraaf 7.2. Mogelijk kan bij de uitwerking van het ontwerpplan rekening gehouden worden met beschermde soorten door planonderdelen zo aan te passen dat ovetreding van verbodsbepalingen voorkomen kan worden;
- Bij de uitvoering van de werkzaamheden wordt de Wet natuurbescherming voor wat betreft het aspect gebieden mogelijk overtreden wat betreft de goudgroene en zilvergroene beschermingszones van het Natuurnetwerk Limburg. Natura 2000-gebieden ondervinden geen negatieve effecten van de maatregelen.
- Kap van bomen en houtopstanden dient afhankelijk van de omvang gemeld te worden bij het bevoegd gezag en mogelijk dient een herbeplanting uitgevoerd te worden.

13 Gebruikte bronnen

- NATIONALE DATABANK FLORA EN FAUNA
- WAARNEMING.NL
- PORTAL.PRVLIMBURG.NL
- www.zoogdiervereniging.nl
- www.sovon.nl
- www.vlinderstichting.nl
- WWW.RAVON.NL
- BELEIDSREGELS TEN BEHOEVE VAN DE PASSIEVE SOORTENBESCHERMING ONDER DE WET NATUURBESCHERMING IN LIMBURG. Provincie Limburg, 2017.
- NATUURBEHEERPLAN LIMBURG 2020. Provincie Limburg, 2019. Geconsolideerde versie.
- OMGEVINGSVERORDENING LIMBURG 2014. Provincie Limburg, 2014. Geconsolideerde versie.
- MINLNV.NEDERLANDESOORTEN.NL
- BIJ12 KENNISDOCUMENTEN
- BUGGENUM, H. VAN, R. GERAEDS & A. LENDERS, 2009. Herpetofauna van Limburg. Verspreiding en ecologie van amfibieën en reptielen in de periode 1980-2008. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht